VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 35 — Vol. XLIX vuosikerta SUDBURY, ONTARIO Torstaina, maalisk. 25 p. 1965 Thursday, March 25, 1965

Yhdysvaltalaisilla onnistunut kolmen kierroksen avaruuslento

Kahden miehen lennolla kokeiltiin joitakin uusia menetelmiä avaruusaluksen manööveeraamiseksi

Cape Kennedy. — Yhdysvaltain avaruuskaksoset suorittivat tiistaina onnistuneen kolme kierrosta maapallon ympäri käsittäneen avaruuslennon yhdysvaltalaisella Gemini-avaruuslaivalla, minkä nimeksi avaruuslaivan komentaja Virgil Grissom oli antanut "Molly Brown."

Grissom ja hänen kumppaninsa John Young laskeutuivat Atlantiin lähelle Puerto Ricoa lähes viisi tuntia sen jälkeen kun he olivat lähteneet kolmen kierroksen matkalleen.

Grissom ja Young kuljetettiin helikopterilla laskeutumispaikaltaan lentotukilaiva Intepredille, joka oli avaruuslaivan laskeutumishetkellä noin puolentoista tunnin purjehdusmatkan etäisyydessä.

Vaikka yhdysvaltalaisten avaruus suoritus ei ollut niin suurta mielenkiintoa herättävä kuin neuvostoliittolaisten viime viikolla suorittama avaruuslento, jonka kuluessa everstiluutnantti Leonov liiteli vapaana ulkopuolella avaruuslaivan, niin se oli kuitenkin suurimerkityksellinen siinä, että sen kuluessa avaruuslaivan komentaja oli muuttanut aluksensa suuntaa ja saattanut sen etäämmäksi ja lähemmäksi maapalloa ilman, että sitä olisi johdettu Maasta käsin.

Vaikka näin on tehty aikaisemminkin, niin täällä annetussa tiedotuksessa sanottiin, että tämä oli ensimmäinen kerta kun oli suoritettu nämä manööverit itse avaruuslaivasta käsin.

Ensimmäisenä suorituksena nämä avaruuslentäjät muuttivat aluksen sa radan, joka vaihteli 100 ja 140 mailin etäisyyksien välillä Maasta 95—105-mailiseksi. Toiseksi ava ruuslentäjät pitivät etäisyytensä Maasta samoissa rajoissa ja muuttivat sen sijaan avaruuslaivansa kulkusuuntaa. Kolmanneksi avaruuslentäjät muuttivat ratansa jälleen huomattavasti elliptiseksi avaruusaluksen lähestyessä Maata niinkin lähelle kuin 50 mailia.

Avaruusalus laskeutui 30—40 mailia edemmäksi kuin oli aikaisemmin suunniteltu. Tämän sanotaan johtuneen siitä, että avaruuslentäjät olivat suorittaneet mainittuja manöövereitä.

Neuvostoliittolaisille kosmonauteille sankarien vastaanotto Moskovassa

Moskova. — **Tiistaiksi oli järjestetty juhlallinen vastaanotto Neuvostoliiton viimeisimmille avaruuslentäjille eli kosmonauteille avaruusalus Voshod II 39-vuotiaalle komentajalle eversti Pavel Beljajeville ja 30-vuotiaalle everstiluutnantti Alexei Leonoville, joka ensimmäisenä miehenä maailmassa astui ulos avaruuslaivasta sen ollessa matkalla ja vietti aluksen ulkopuolella 20 minuuttia suorittaen erinäisiä liikkeitä noin 3 metrin etäisyydestä aluksesta ja keillen miten ihminen voisi suorittaa erinäisiä tehtäviä sellaisessa tilanteessa avaruudessa.**

Neuvostoliiton hallituksen edustajat ottivat kosmonautit vastaan Moskovan lentokentällä, mihin he saapuivat matkustajalentokoneella Baikonurin avaruusalustukikohdalta Kasakstanista.

Heidät saatettiin autokolonnassa avonaisessa ja kukin koristetussa autossa 20 mailin matka Punaiselle Torille, missä he yhtyivät neuvostoliittolaisiin johtajiin Leninin mausoleumin päällä ottaakseen vastaan kymmenien tuhansien moskovalaisten tervehdykset.

Niin kuin yhdeksälle heitä edeltäneellekin neuvostoliittolaiselle kosmonautille, heille ojennettiin Neuvostoliiton korkeimmat, Lenin-kunniamerkit.

Valtavassa tilaisuudessa pidetyissä puheissa ilmoitettiin, että he olivat olleet 26 tuntia avaruusmatkallaan ja suorituneet esimerkillisesti tehtävässään.

* * *

Voshod liekeissä ilmakehään ja lumikinoksiin

Yhteys hetken aikaa poikki - sitten pehmeä laskeutuminen

* * *

Laskeutuminen oli erinomainen

Moskova. — Neuvostoliittolaisten avaruusalusten laitteisto tekee mahdolliseksi suorittaa laskeutuminen maan pinnalle kahdella eri tavalla, lausui Neuvostoliiton lentäjä-kosmonautti Andrian Nikolajev. — Avaruusalus voi laskeutua automaattista ohjausjärjestelmää käyttäen, kuten edellisillä avaruuslennoilla on tapahtunutkin. Joka kerta automaattinen järjestelmä on toiminut moitteettomasti.

Tällä kertaa maasta annetun määräyksen mukaisesti Voshod-2 miehistö suoritti laskeutumisen avaruusaluksen käsiohjauslaitteita käyttäen. Pavel Beljajev suuntasi aluksen siten, että jarrutusmoottorijärjestelmä kääntyi aluksen kulkusuuntaan. Tätä suuntaamisoperaatiota varten tarvitaan kellosepän tarkkuutta. Sen jälkeen on vielä sekunnin tarkkuudella juuri tarkoin määrätyllä hetkellä käynnistettävä jarrutusjärjestelmän moottorit. "Kosmonauttitoverini suorittivat erinomaisen laskeutumisen", sanoi Nikolajev kommentoidessaan Voshod-2 laskeutumista käsiohjauslaitteiden avulla Izvestijan toimittajan pyynnöstä.

Moskova. — **Avaruusalus Voshod-2 istahti viime lauantaina pehmeästi valtavien lumikinosten keskelle Permin alueen metsissä, kerrotaan ensimmäisessä Moskovaan saapuneessa avaruusaluksen laskeutumista koskevissa kuvauksissa.**

Baikonurista lähetetyn kuvauksen mukaan laskeutumisvaiheet ovat olleet seuraavia:

Afrikan yläpuolella Beljajev otti käyttöön jarrutusjärjestelmän ja hänelle annettiin kehotus siirtyä käsiohjaukseen. Samalla hetkellä aluksen edessä kaikki maailman aluksen lennon luonne muuttui. Se ei enää kulkenut entistä rataansa vaan alkoi levitä rataa noudattaen lähestyä maata. Kun jarrutusjärjestelmä otettiin käytäntöön määrittelivät asiantuntijat aluksen laskeutumispaikan.

Kun Voshod-2 laskeutui maan ilmakehän tiheisiin kerroksiin, seurasivat sitä liekit. Samalla paloivat poroksi avaruusaluksen antennit ja yhteys sen kanssa päättyi. Tämä ei ollut uutta, niin on tapahtunut aikaisempienkin lentojen yhteydessä. Muutamien minuuttien kuluttua otettiin hetkessä lähtien avaruuskeskuksessa havaittiin aluksen lähetelmä tokeskuksista. Alus sivuutti ne toisensa jälkeen ja laskeutui Venäjän lumisen aavikon keskelle Permin alueelle. Luminen ympäristökin oli uusi elementti avaruusaluksen laskeutumisen yhteydessä.

Maanvyörymä hautasi

Lahti. — Viisi miestä jäi maanvyörymän alle TVH:n soranottopaikalla Joutsassa maanantaina. Tällöin kolme miestä menehtyi ennen kuin heidät ehdittiin pelastaa.

Hiekkavyörymä tapahtui noin 10 kilometrin päässä Joutsan kirkolta Korpilahdelle johtavan maantien varrella Tammilahden kylässä. Kymmenen metrin korkuinen hiekkaseinämä sortui niin äkkiä, etteivät miehet ehtineet paeta sitä.

Ei pelottanut, sanoi avaruusmies Leonov

Moskova. — En tuntenut minkäänlaista pelkoa tullessani ulos avaruuteen, ja olen kaikessa tapauksessa säni avaruuden loputtoman syvyyden. Kaikki oli erittäin selvästi nähtävissä. Samalla tunsin maahan jääneiden ihmisten ja avaruusaluksen kapteenin läheisyyden, selitti Aleksei Leonov, mies, joka ensimmäisenä ihmisenä maailmassa teki välittömiä havaintoja avaruudessa.

Aleksei Leonov antoi tämän ensimmäisen haastattelulausuntonsa lentonsa jälkeen Permin lentokentällä.

Puolitoista vuorokautta kestäneen levon jälkeen avaruusmiehet lensivät Permin alueelta Baikonurin avaruusasemalle Kasakstaniin, josta he viime torstaina lähtivät maailman historiallisellen matkalle.

Molemmat avaruuslentäjät voivat erittäin hyvin ja puhuvat lennostaan leikkiä laskien kuin olisivat olleet miellyttävällä kävelyretkellä.

— Minä tiesin jo etukäteen, että mitään tuntematonta en hyttini ulkopuolella näe, kertoi Leonov.

Hallstein ja Johnson näkevät Atlantista eurooppalaisuutta

Washington. — Presidentti Johnson ja Europan yhteismarkkinain komission puheenjohtaja professori Walter Hallstein sanoivat viime viikonlopulla julkaisussa yhteisessä julkilausumassa, että Europan yhtenäisyys vahvistaa vapaata maailmaa ja samalla lähentää Yhdysvaltain ja Europan keskinäisiä suhteita.

Lausunto julkaistiin Hallsteinin kolmipäiväisen Washingtonin-vierailun päätteksi.

Pentagon sensuroi Vietnam-uutisia

New York. — "Tämä on Amerikan historian ensimmäinen sota jossa sanomalehtimiehiä ei päästetä sotatoimialueelle ja jossa heitä estetään vapaasti puhumasta sotilaiden kanssa", Associated Pressin Etelä-Vietnamissa työskentelevistä amerikkalaisista kirjeenvaihtajista.

Associated Pressin pääjohtaja Hughes Gallacher lausui eilen New Yorkissa, että "Pentagonin asettamat rajoitukset herättävät vakavan kysymyksen siitä, annetaanko Amerikan kansalle mahdollisuus nähdä todellinen kuva Vietnamin sodasta".

VIIME TIEDOT

Montgomery, Ala. — **Selmasta vähän yli 50 mailia länteen saapuneet mielenosoittaja-marssijat saapuivat eilen illalla osavaltion pääkaupungin rajalle. Tänä aamuna oli vain kuuden mailin matka jäljellä lainlaatijakuntatalolle, missä mielenosoittajat ovat suunnitelleet esittävänsä anomuksensa neekerien siviilioikeuksien puolesta. Joidenkin arvioiden mukaan tähän viimeiseen osaan tästä marssista osallistuu ehkä niinkin monta kuin 20,000 ihmistä. Marssi Selmasta alkoi viisi päivää aikaisemmin 4,000 henkilön osallistuessa, mutta kun nelikaistainen tie muuttui kaksikaistaiseksi, niin liittohallituksen taholta rajoitettiin marssijain määrä 300:aan.**

Tokio. — **Täällä saaduissa tiedoissa väitetään, että Kiinan kommunistipuolueen äänenkannattaja Kansan Päivälehdessä oli sanottu jotta Kiina on valmis lähettämään asejoukkojan Vietnamin kansan avuksi jos siltä taholta niitä pyydettäisiin. (Tänä aamuna kuultuissa radiotiedotuksissa kuitenkin korostettiin, että tämä ei vielä merkitse sitä, että Kiina olisi tehnyt päätöksen sotilaallisen apunsa lähettämiseksi Vietnamiin).**

Colombo, Ceylon. — **Tänä aamuna ilmoitettiin, että maailman ainoa nais-pääministeri Sirimavo Bandaranaike oli luopunut pääministerin toimesta vaikka vielä eilen ilmoitettiin, että hänellä oli toiveita kokoomushallituksen muodostamisesta siitä huolimatta, että hänen johtamansa vapauspuolue ei ollutkaan saanut kuin 41 edustajapaikkaa verrattuna kansalispuolueen 66:een 151-edustajapaikkaiseen edustajakamariin. Liittopuolue, joka kannattaa yhdessä kansallispuolueen kanssa oikeistolaista linjaa sai 14 edustajapaikkaa, joten kansallispuolueella ja liittopuolueella on tällä hetkellä ehdoton enemmistö edustajakamarissa.**

Ei mitään toiveita verohuojennuksesta

Littohallituksen menoarviossa ennustetaan, että menot ensi tilivuonna kohoavat vielä suuremmiksi

Ottawa. — Liittohallituksen finanssiministeri Walter Gordon jätti menoarvionsa tulevalle tilivuodelle parlamentin pöydälle viikon alussa ennustaen, että liittohallituksen menot nousevat tilivuonna peräti $7.4 miljardiin.

Luku on $700,000,000 suurempi kuin viime vuonna samaan aikaan esitettyjen menoarvioiden ja varmaankin tulee vähentämään mahdollisuutta jotta muutamien lähiviikkojen aikana julkisuuteen annettavassa budjetissa ilmoitettaisiin verohuojennuksista.

Viime vuonna esitettiin menoarvioksi $6.7 miljardia, minkä lisäksi vuoden kuluessa esitettiin $467,000,000 lisämenoarviot kohottaen tilivuoden menot $7.2 miljardiin.

Nyt julkisuuteen annetun menoarvion lisäksi esitetään myöhemmin tavanomaiset lisämenoarviot, jotka, jos ne kohoavat $400,000,000 keskimäärään, kohottaisivat tulevan tilivuoden menot $7.9 miljardiin.

Joissakin piireissä ennustetaan, että budjettitappio tulevalta tilivuodelta kohoaa näiden tietojen perusteella $380,000,000:iin ja ehkä niinkin korkeaksi kuin $600,000,000. Nyt päättymäisillään olevan tilivuoden budjettitappioksi ilmoitetaan noin $150,000,000.

Menoarvion mukaan hallitus käyttäisi puolustustarkoituksiin 20.9 prosenttia tuloistaan, sosiaalihuoltoon 18.8 pros., velkakorkoihin 14.9 pros., transporttiministeriö käyttäisi 4 pros., yleishyödylliset laitokset 2.9 pros., postihallinto 3 pros., maatalousministeriö 1.6 pros. ja kaikki muut menot yhteisesti kohoaisivat 33.9 prosenttiin hallituksen tuloista.

Myös canadalaisia osallistui Selma-Montgomery-marssiin

Selma, Ala. — Sanomalehtikirjeenvaihtajat kertovat, että he olivat nähneet kuinka Sonny McLaren oli taivaltanut kevyin askelein maantietä selkäreppuunsa kiinnitettynä lappu, missä julistettiin, että hän oli kotoisin Torontosta, Canadasta.

Ken Murdoch jakeli määräyksiä yli 100:lle kuorma-auton, bussin ja henkilöauton ajurille matkan varrella. George Morgan istui radiolaitteidensa kanssa ja välitti tiedoituksia päämajasta marssijoille.

Nämä kolme edustivat canadalaisten osuutta yritykseen suorittaa 50 mailin neekerien siviilioikeuksien puolesta Selmasta Montgomeryyn järjestettyyn marssiin, jonka on määrä päättyä tänään osavaltion lainlaatijakunnan talon edustalla.

Marssiin osallistuneiden joukossa on canadalaisia opiskelijoita, kirkonmiehiä ja muita ihmisiä, joista useatkin on nimitetty vastuunalaisiin tehtäviin marssin onnistumiseksi.

Esimerkiksi Murdoch on 27-vuotias unitaarisen kirkon pastori Port Creditista. Hän on opiskelemassa tämän lukukauden ajan Chicagossa. Hän oli yksi niistä ensimmäisistä canadalaisista, jotka vastasivat tri Martin Luther Kingin kehoitukseen, jotta kirkonmiehet osallistuisivat marssiin sen jälkeen kun ensimmäinen yritys järjestää marssi Montgomeryyn epäonnistui osavaltion poliisivoimien käyttäessä kyynelkaasua ja patukoitaan hajoittaakseen mitä raaimmalla tavalla marssiin osallistuneet joukot kaksi viikkoa sitten.

Hänen tehtävänsä marssin yhteydessä oli yksi vaikeimmista. Hänen oli heti tiedon saatuaan järjestettävä tämän viiden päivän kestäneen mielenosoitusmarssin aikana kulkuneuvoja, ambulansseja, huoltoautoja ja radioilla varustettuja yhteysauto ja aina sinne missä niitä kulloinkin tarvittiin.

Murdoch on yksi niistä 22:sta ulkopaikkakuntalaisesta, jotka osallistuivat tähän marssiin niiden ihmisten lisäksi, jotka ovat jo pitemmän aikaa vaatineet neekeriväestölle heille kuuluvia siviilioikeuksia.

"On edetty oikeaan suuntaan"

Moskova. — Valtion avaruusmatkojen suunnittelutoimiston puheenjohtaja korosti APN:n edustajalle antamassaan haastattelussa avaruuspukujen suunnittelijain tärkeää osaa Leonovin "avaruuskävelyssä". Olemme saaneet vahvistuksen sille tosiasialle, että olemme edenneet oikeaan suuntaan ratkaistaessa ihmisen ulostuloa avaruuskapselista, ko. puheenjohtaja sanoi.

Keskustelun aikana saapui paikalle Juri Gagarin, joka kertoi juuri keskustelleensa Voshod-2:n lentäjien kanssa. Beljajev ja Leonov olivat joutuneet ystäviensä piirittämäksi, heidän ympärillään nauretiin ja tanssittiin, heitä taputeltiin ja Aleksei Leonov lauloi, Gagarin kertoi. — Voitte kuvitella, miten hauskaa on palata takaisin maanpinnalle sen jälkeen kun on astunut ulos avaruuteen 500 kilometrin korkeudessa, Gagarin sanoi.

Keskustelu parlamentissa Etelä-Vietnamista:

Uusdemokraatit syyttävät ulkoministeriä "toissilmäisyydestä"

Ottawa. — **Uusdemokraattien johtaja T. C. Douglas syytti parlamentin alahuoneessa tiistaina, että Canadan ulkoministeri Paul Martin oli korostanut vain toista puolta käsitellessään Vietnamin kriisiä.**

Esittäessään kysymyksiä ulkoministerille uusdemokraattien johtaja sanoi, että oli saapunut aika, jolloin olisi kiinnitettävä huomio siihen, että Canada oli jo tunnustanut jotta Etelä-Vietnamin hallitus ja Yhdysvallat olivat loukanneet Välirauhasopimusta.

Uusdemokraatit, jotka ovat esittäneet Etelä-Vietnamin tilannetta koskevia kysymyksiä jo pitemmän aikaa, julkaisivat tiistaina painostuksen sen puolesta, että parlamentin alahuoneessa käytäisiin tyhjentävä keskustelu asiasta.

Mr. Martin vastasi uudelleen, että hän tervehtisi sellaista keskustelua "jos se voitaisiin järjestää". Hallituksen taholla ollaan sitä mieltä, että tähän tarkoitukseen sopivin tilaisuus olisi hallituksen "ohjelmapuheesta silloin kun parlamentin uusi istuntokausi alkaa.

H. W. Herridge (NDP, Kootenay West) kysyi mr. Martinilta jotta hallitus suunnittelee mitään toimenpidettä kysymyksen ratkaisemiseksi.

Mr. Martin huomioi, että Canada ei ole ainoa maa, jonka kiinnostuneen Vietnamin kysymyksen ratkaisemisesta ja että siihen liittyy erinäisiä asianhaaroja, jotka olisi ratkaistava ennen kuin Canada voi ryhtyä suuriin aloitteellisiin.

Hän tunnusti, että Canada oli hyväksynyt kansainvälisen välirauhakomission raportin (ehdollisesti) kiinnitäen huomiota siihen, että Etelä-Vietnamin hallitus ja Yhdysvallat olivat loukanneet välirauhasopimusta, mutta, hän väitti, että siinä ei kuitenkaan mitätöity sitä seikkaa, että Canadan vähemmistöraportissa oli syytetty jotta pohjois-vietnamilaiselta taholta oli syyllistytty Etelä-Vietnamin tunkeutumiseen. Mr. Martin korosti sitä, että tähän tarkoitukseen sisältyi, että jotta pohjoisvietnamilaiselta taholta oli väitetty taistelua Etelä-Vietnamissa.

Mr. Douglas kysyi mr. Martinilta josko hän oli tietoinen siitä, että välirauhakomission entinen sotilasneuvontantaja Canadasta eversti Bradley Webb joka toimii nykyään Canadian Institute of International Affairsin (Canadan kansainvälisten asioiden instituutin) sihteerinä, oli sanonut äskettäin Torontossa pitämässään puheessa, "ettei ole tapahtunut mitään merkityksellisempää Pohjois-Vietnamin kommunistisen sotilaallisen tai varusteiden infiltraatiota Etelä-Vietnamiin".

Mr. Douglas sanoi, että tämä paikalla olleen henkilön lausunto on tietoisesti ja tarkoituksellisesti eroava niistä, joita mr Martin on antanut tämän alahuoneessa.

Britannia haluaa lisäselostusta kaasun käytöstä Vietnamissa

Lontoo. — Britannian pääministeri Harold Wilson ilmoitti tiistaina, että Britannian toimesta tullaan esittämään kysymyksiä sen johdosta, että Yhdysvaltain asevoimat ovat käyttäneet napalmia ja taistelukyvyttömäksi tekevää kaasua Vietnamissa. Mr. Wilson sanoi, että Britannia vaatinee lähempää selostusta Yhdysvaltain suurlähettiläs Maxwell D. Taylorin antaman lausunnon johdosta, mikä koski Etelä-Vietnamin sodan laajentamista.

Mr. Wilson, jonka johtama hallitus on hyväksynyt virallisesti sen, että yhdysvaltalaiset ja Etelä-Vietnamin hallituksen joukot käyvät taistelua Vietkongia vastaan, vastasi hallitusta arvostelevien parlamentin alahuoneen jäsenien kysymyksiin.

Hän sanoi, että Britannia haluaa lähempää selostusta kenraali Taylorin antamasta lausunnosta, missä hän sanoi, että Yhdysvallat aikoo käydä rajoittamatonta sotaa Vietnamissa.

Kun itse pääministeriltä pyydettiin lähempää selostusta antamansa lausunnon johdosta, niin hän vastasi jossain määrin tulistuneena, että hänen tarkoituksenaan on saada tietää tosiseikat ja juuri mitä kenraali Taylor tarkoitti lausunnollaan. Brittiläinen lehdistö antoi laajasti palstatilaa Britannian hallituksen kannanotolle tässä kysymyksessä.

Myös yläkamarissa ilmaistiin arvosteluja. Labouristi lordi Kennel sanoi, että ko. kaasua koskevat yhdysvaltalaiset lausunnot olivat ristiriitaisia. "Jos se (kaasu) aiheuttaa pahoinvointia", sanoi hän, "se ei ole sellaista kaasua kuin poliisit käyttävät."

Hän kysyi josko Yhdysvaltain tarkoituksena oli vetää Kiina tähän sotaan jotta sillä (Yhdysvalloilla) olisi tekosyy pommittaa kiinalaisia tuotantolaitoksia Sinkiangissa, missä valmistetaan kiinalaisia ydinaseita.

Britannian parlamentin ainoa kommunistinen jäsen lordi Milford sanoi: "Yhdysvaltalaiset suihkulentokoneiden ohjaajat ovat lentämässä yli Pohjois-Vietnamin kohdistaen hyökkäyksensä itsevalintaisesti eri näisiä kohteita vastaan. Tämä merkitsee sitä, että 'lipasinhullut' lentokoneiden ohjaajat hurjastelevat raketeilla ja napalmilla."

Canadan puolustusmenot lisääntyvät

Ottawa. — **Liittohallituksen finanssiministeri Walter Gordonin tällä viikolla julkisuuteen antamassa menoarviossa sanottiin, että menot sotilastarkoituksiin lisääntyvät ensi tilivuoden kuluessa $25,000,000:lla siitä mitä ne olivat tänä vuonna. Tätä tarkoitusta varten suunnitellaan käytettävän ensi tilivuonna $1.58 miljardia. Mr Gordon selosti, että vaikka asevoimien uudelleen järjestämisen kautta voidaan aikaansaada vissejä säästöjä, niin yhä lisääntyvät kustannukset ja viisivuotisen uudelleenvarustamisohjelma vaativat enemmän menoja kuin säästetään uudelleenjärjestelyn kautta.**

Kyproslaisten itse päätettävä kohtalostaan -- Kreikka

Ateena. — Aikaisemmin tällä viikolla ilmoitettiin, että Kreikan hallitus oli reagoinut myönteisesti ehdotukseen, että Kyproksen kreikkalaisten ja turkkilaisten välille julistettaisiin kuusi kuukautta kestävä välirauha.

Ateenan hallitusta lähellä olevat piirit tiedoittivat että nyt voidaan odottaa kreikkalaisten ja turkkilaisten välisiä neuvotteluja Kyproksessa.

Kreikan pääministeri George Papandreau ei pitänyt mahdollisena sitä, että näistä asioista neuvoteltaisiin välittömästi Kreikan ja Turkin kesken, vaan että niin olisi tapahduttava itse Kyproksen kreikkalaisten ja turkkilaisten kesken. Hän sanoi sanomalehtimiehille myöntämässään haastattelussa, että hänen hallituksensa tarkoituksena on saavuttaa rauha Kyproksessa ja hän sanoi toivovansa, että Turkin hallituksen tähän asiaan suhtautuminen olisi sama.

Kaksi tuntia sen jälkeen kun oli kutsuttu hallitus ylimääräiseen kokoukseen kutsuttiin myös Yhdysvaltain suurlähettiläs Henry Labouisse neuvonpitoon.

Turkin ulkoministeriön eräs puhemies ilmoitti Ankarasta, että hänen edustamansa hallitus pahoitteli sitä, että kreikkalaisella taholla ei ole suostuttu kahden hallituksen välisiin neuvotteluihin Kyproksesta.

Yhdysvallat suuttumuksen kohteeksi:

KAASUN KÄYTTÄMINEN VIETNAMISSA AIHEUTTI PROTESTIMYRSKYN

Washington. — Yhdysvaltalaiset virkailijat joutuivat tällä viikolla protestitulvan kohteeksi sen johdosta, ett äyhdysvaltalaiselta taholta oli varattu kaasua käytettäväksi Vietnamin sodassa.

Se, että yhdysvaltalaiselta taholta väitettiin jotta käytetty kaasu ei ole kuollettavaa eikä eronnut suurestikaan kautta maailman käytetystä kyynelkaasusta, ei suurestikaan vaimentanu niin sosialististen kuin länsimaidenkaan taholla ilmaistua suuttumusta.

Moskovan radiossa aloitettiin tämä protestitulva syyttämällä, että yhdysvaltalaiset olivat "käyttäneet barbaarisia keinoja" taistelussaan vietkongilaisia vastaan Vietnamissa.

Tiedoitus siitä, että Vietnamissa oli käytetty kaasua, uhkasi aiheuttaa jakaantumisen labouristienkin riveissä.

Ranskalainen lehdistö samoin kuin useiden muidenkin Europan maiden sanomalehdet osallistuivat protesteititulvaan kuvastaen sitä mitä eräällä yhdysvaltalaisella taholla sanottiin "perushysteriaksi" sen johdosta, että on edes vihjattukaan kaasun käyttämisesta sodan yhteydessä.

2,000 mielenosoittajaa protestoi Hagey-suunnitelmaa vastaan

Toronto. — **Noin 2,000 soihtuja ja tunnuksia kantavaa mielenosoittajaa osallistui täällä tiistai-iltana Queen's Parkissa protestoiden sen johdosta, että Ontarion maakuntahallituksen toimesta on ehdotettu "toisen luokan lääkintäpalvelua" ontariolaisille.**

Mielenosoittajien suuttumus kohdistui erikoisestikin Hageyn raporttiin, missä ehdotetaan vapaaehtoista lääkintäpalveluvakuutusta, mitä voitaisiin ostaa yksityisiltä vakuutusyhtiöiltä.

"Suunnitelma laadittiin vakuutusyhtiöiden eikä ihmisten vaatimuksiensa tyydyttämiseksi", sanoi Donlands United-kirkon pastori rev Irvine Perkins puhuessaan väkijoukolle.

Lainlaatijakunnan jäsenet eivät kuitenkaan suoneet mielenosoittajille edes sitä kohteliaisuutta, että olisivat huomioineet heidän olemassaolonsa, vaan jatkoivat iltaistuntoaan kaikessa välinpitämättömyydessään.

Ei yksikään hallituksen jäsenistä ilmestynyt lainlaatijakuntatalon ulkopuolelle puhumaan mielenosoittajille ja paikalla oli vahva poliisivartiosto varmistumassa siitä, ettei kukaan mielnosoittajista päässyt lainlaatijakuntatalon ovista sisään.

Vain seitsemän uusdemokraattia ja joitakin liberaaleja pysähtyi seuraamaan mielenosoitusta ja kuuntelemaan puhujia. He olivat matkalla lainlaatijakunnan istuntoon palatessaan työväenneuvoston toimesta lainlaatijakunnan Toronton alueen jäsenille järjestämältä illalliselta, missä herätettiin samat moitteet Hageyn raportin johdosta.

Ainoa lainlaatijakunnan jäsen puhumaan mielenosoittajille oli uusdemokraattien Ontarion jaoston johtaja Donald MacDonald, joka sanoi, että he olivat saaneet hänet vakuuttuneeksi ja että heidän olisi nyt palattava kotiinsa ja saada myös valitsijat vakuuttuneeksi — "missä se eniten merkitsee."

Niin illallistilaisuudessa kuin mielenosoituksessakin korostettiin, että Ontariossa tulisi ottaa malliksi Hallin kuninkaallisen komission raportti, missä ehdotettiin kaikkia maan asukkaita käsittävän, pakollisen ja hallituksen valvoman lääkintähuoltovakuutuksen voimaan saattamista.

Pastori Perkins sanoi väkijoukolle, että useissa niissä kodeissa, joissa hän on vieraillut, tarvitaan lääkintöhuoltoa, mutta näiden kotien asukkaita ei voitaisi auttaa Hageyn suunnitelman puitteissa.

"Hageyn suunnitelman mukaisesti voitaisiin auttaa puutteenalaisuudessa asuvia, mutta sillä ei voida estää ihmisiä joutumasta puutteenalaisuuteen", sanoi hän.

Woodgreen United-kirkon pastori kokouksen puheenjohtaja William Smith kuvasi Hageyn komitean ehdotuksia — joita ei ole vielä esitetty ehdotuksena laiksi — "toisen luokan lääkintäpalveluna."

Mielenosoitus, joka alkoi kello 7.30 illalla ja päättyi kello 8.30, oli Toronton ja piirin työväenneuvoston ja Uuden demokraattisen puolueen kannattama.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917

EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI

TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264

Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69

Advertising rates upon application, translation free of charge.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75	3 kk. 2.75	USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25	Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Ja nyt myrkkykaasusotaa

Kiellettyään ensin sielunsa autuuden nimissä vietnamilaisten syytökset myrkyllisten kemikaalien ja kaasujen käytöstä, Yhdysvaltain sotilasviranomaisten kerrotaan nyt myöntäneen, että Etelä-Vietnamissa "on käytetty joitakin viikkoja erilaisia kaasuja Vietkong sissejä vastaan."

Maailma oli tyrmistynyt noin 50 vuotta sitten kun Saksan militaristit aloittivat myrkkykaasusodan liittolaisia vastaan. Sodan päätyttyä tehtiin kansainvälinen sopimus, jonka perusteella myrkkykaasujen käyttö sodassa julistettiin laittomaksi. Tunnettu tosiasia myös on, että liittolaiset valmistelivat toisen maailmansodan aikana omia kaasuvarusteitaan siltä varalta, jos Saksan ruskea rutto, natsismi, aloittaa uuden myrkkykaasusodan. Mutta eivät edes natsit rohjenneet tähän rikokseen ihmiskuntaa vastaan ryhtyä.

"Selittäessään" nyt Etelä-Vietnamissa aloittamaansa kaasusotaa, yhdysvaltalaiset sotilasviranomaiset esittävät kaksi perusväitettä hirveän tekonsa "oikeuttamiseksi":

1. että käytetyt kaasut eivät ole tappavia, ja
2. että Yhdysvallat ei ole ratifioinut kansainvälistä sopimusta, mikä julistaa myrkkykaasujen käytön laittomaksi, tarkoittaen tämä sitä, että Yhdysvallat ei ole laillisesti sitonut käsiään myrkkykaasujen käyttöä varten.

Nämä "perustelut" ovat miltei yhtä hirvittäviä kuin on itse kaasujen käyttökin.

Olettakaamme, että Etelä-Vietnamissa käytetyt kaasut eivät tapa aikuisia ja terveitä ihmisiä; että se aiheuttaa heille "vain" oksetuskohtauksia, ripulin ja pahoinvointia yleensä. Mutta mitä tapahtuu sylivauvoille, lapsille, vanhuksille ja sairaille, joiden vastustuskyky on paljon pienempi kuin aikuisten ja terveitten ihmisten? Vastaus on ilman muuta selvä.

Toisaalta Yhdysvaltain sotilasviranomaiset ovat selittäneet, että näitä kaasuja käytetään siviilialueilla — eli siellä "missä sissit ovat siviilien joukossa". Tällaisessa operatiossa joutuvat lapset ja sairaat kosketuksiin tämän kaasun kanssa aivan samoin kuin aikuiset sissitkin.

Amerikkalaisten sotilasjohtajain sanotaan pelkäävän, että heidän on vaikea saada oman maansa kansalaisia hyväksymään kaasusodan käyntimenetelmiä, sillä se "nostattaa liian paljon muistoja ensimmäisen maailmansodan päiviltä".

Toisaalta nämä sotilasviranomaiset viittaavat kuitenkin kintaalla oman maansa ja koko ihmiskunnan yleiseen mielipiteeseen ja käyttävät omien lausuntojensa perusteella kaasua ja ilmeisesti myrkyllisiä kemikaaleja yleensä "kokeilumielessä" Etelä-Vietnamissa.

Tämän tyrmistyttävän tiedonannon johdosta pitäisi kaikkien kansojen ja kaikkien hallitusten nousta yhtenä miehenä ylös ja sanoa Washingtonille, että riittää jo.

Jos jatketaan nyt aloitettua tietä — käytetään kansainvälisistä sopimuksista huolimatta myrkyllisiä kemikaaleja ja perästäpäin tietenkin ydinaseitakin — silloin on ihmiskunta hukassa.

Geneven vuoden 1954 konferenssin muodostaman valvontakomisisonin yhtenä jäsenenä, Canadan hallituksen pitäisi tuomita avoimesti ja päättävästi tämä kaasusodan aloittaminen ja vaatia, että yhdysvaltalaisten pitää lopettaa sodankäyntinsä Vietnamissa, sekä tuottaa siellä olevat asevoimansa kotiin, jotta Vietnamin kansa saisi lopultakin itse päättää omasta kohtalostaan.

McCarthysmin henki elää

Siirtolaisuusministeriömme on jälleen "kunnostautunut". Tällä kertaa se esiintyi miltei edesmennyttä McCarthya McCarthylaisempana. Toisin sanoen, Yhdysvaltain pahamaineinen senaattori McCarthy on kuollut, mutta hänen hengensä elää ja vaikuttaa vielä täällä Canadassakin.

Kuten on uutistiedoissa kerrottu, Canadan siirtolaisministeriön virkailijat kielsivät amerikkalaiselta professorilta, Mulford Q. Sibleylta oikeuden tulla Canadaan Voice of Women-nimisen keskiluokkalaispiirejä edustavan rauhanjärjestön kokoukseen Winnipegiin. Ja tämä vierailukielto annettiin Minnesotan yliopiston professorille ilmeisesti ehta-McCarthylaisen käsityskannan perusteella, että prof. Sibleylla on joitakin "vääriä ajatuksia", tai että hän ainakin tuntee joitakin sellaisia ihmisiä, joilla saattaa olla "vääriä ajatuksia". Prof. Sibleylta oli nimittäin kysytty, että "onko hän kommunisti" tai "tunteeko hän myötätuntoa kommunisteja kohtaan", kuten eräs torontolainen päivälehti Ottawasta tiedoitti. Professori Sibley kieltäytyi vastaamasta moisiin kysymyksiin, jotka haiskahtavat niin hänen kuin kaikkien oikeamielisten canadalaistenkin mielestä "McCarthysmilta".

Kaikkein kurjinta tässä yhteydessä on se, että liittohallituksen oikea käsi ei näytä tietävän mitä sen vasen käsi tekee. Tosiasia nimittäin on, että professori Sibley karkoitettiin Canadasta osapuilleen samaan aikaan kun pääministeri Pearson selitti asiasta kysymyksen tehneelle Stanley Knowlesille (NDP, Winnipeg), ettei hän (pääministeri) usko prof. Sibleyn kohtaavan mitään vaikeuksia Canadaan tulossaan . . .

Prof. Sibley on hyvin tunnettu mies, joka omaa pasifistisen maailmankatsomuksen ja on osallistunut aktiivisesti rauhantoimintaan omassa maassaan. Minnesotan osavaltion kuvernööri Karl Rolvaag, joka aikaisemmin antoi Canadan siirtolaisviranomaisille takuunsa prof. Sibleyn tunnustetuista hyveistä, on sanonut tämän karkoituspäätöksen johdosta: "Lukemattomat amerikkalaiset ovat saaneet pahan kolauksen käsityksiinsä Canadassa vallitsevasta puhevapaudesta . . . (se tuntuu) miltei uskomattomalta."

Uskomattomalta se tuntuu varmaan monista canadalaisistakin.

Näyttää siltä, että amerikkalaiset äärioikeiston miehet, aina sikäläistä natsipuoluen johtajaa sekä alamaailman gangsterijohtajia myöten, saavat vapaasti tulla ja mennä Canadan ja Yhdysvaltain rajan poikki. Mutta kun arvovaltainen keskiluokkalais-naisten rauhanjärjestö kutsuu puhujakseen jonkun hyvin arvovaltaisen yhdysvaltalaisen professorin, jonka tunnetaan vakaumuksellisena rauhan miehenä, silloin lyödään rajaportit lukkoon, että paukahtaa.

Jotakin on siirtolaisministeriössämme mätää.

Kunniallisilta asukkailta, jotka nauttivat kansasaihmistensä arvonantoa ja luottamusta, kielletään vieläkin kansalaisoikeuksien anto oletettavasti sillä perusteella, että jotkut urkkijat tai pahansuopaiset yksilöt ovat tehneet "poliittisia ilmiantoja" heitä vastaan, tai sillä perusteella että viranomaiset todella "epäilevät", että kansalaisuuden hakija voi olla "vääriä ajatuksia" tai "vääriä yhteyksiä".

Mutta henkilöt, joita on syytetty julkisesti esimerkiksi Saksan natsien avustamisesta ja rikoksista omia kansojaan vastaan, saavat kuulemma aivan vaivattomasti kansalaisoikeutensa.

Tällainen tilanne ei voi johtaa muuhun kuin siihen, että esimerkiksi Filippiineiltä ei-haluttuna karkoitettu, miljoonaomaisuudet äkkiä rohmunnut Stonehill-niminen hieppu pääsee vaivattomasti Canadaan, voi oleilla täällä pari vuotta enemmän kuin yleinen mielipide raivostuu niin kovasti, että hänet on heitettävä pois, mutta sellaisilta kunnianarvoisilta henkilöiltä, kuin prof. Sibleyltä kielletään oikeus puhua rauhanjärjestöjen kokoukseen.

Siirtolaisministeriömme ja koko kansalaisuuslakimme on suuren korjauksen ja uudistuksen tarpeessa. Se olisi tehtävä mahdollisimman pian, eli ennen kuin koko maamme joutuu sen johdosta naurun kohteeksi ulkomailla.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Matti Visti, South Porcupine, Ont., täyttää tänään, maaliskuun 25 pnä 75 vuotta.

Edward Hill, Long Lake, Ont., täyttää perjantaina, maaliskuun 26 pnä 77 vuotta.

Jarl Lind, Sudbury, Ont., täyttää lauantaina, maaliskuun 27 päivänä 75 vuotta.

Karl Lehto, Toronto, Ont., täyttää sunnuntaina, maaliskuun 28 pnä 87 vuotta.

Antti Ranta, Vancouver, B.C., täyttää maanantaina, maaliskuun 29 pnä 75 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Avaruusasemien luominen ei enää mielikuvitusta

Moskova. — Avaruusasemien muodostaminen, vapaa tutkimustoiminta avaruudessa ja siirtyminen toisille taivaankappaleille ovat lakanneet olemasta mielikuvitusta, kirjoittaa tunnettu avaruusasiantuntija, Neuvostoliiton tiedeakatemian jäsen prof. Vasili Parin. Hän määrittelee lausunnossaan erittäin tarkasti Voshod 2:n suorittaman tieteellisen kokeen merkityksen.

Tiedemies lausuu: — Ennen kaikkea koe osoitti, että ihmisestä on tullut avaruusaluksen täydellinen isäntä. Hän voi tarkastella alustaan ulkopuolelta, turvata sen korjaukseen ja tarpeen vaatiessa siirtyä toiseen, vieressä olevaan avaruusalukseen. Aleksei Leonov osoitti, että avaruudessa voidaan suorittaa täsmällisiä ja tarkoituksenmukaisia työoperaatioita. Ja tämä merkitsee, että alusten kokoaminen avaruudessa, kosmisten asemien muodostaminen ja tutkimusten suorittaminen ja siirtyminen toisten taivaankappaleiden pinnalle ovat lopullisesti lakanneet olemasta mielikuvitusteosten asia. Niiden täytyy nyt siirtyä sellaisten tieteellisten aikakausijulkaisujen ja teosten sivuille, joissa käsitellään lähimmän tulevaisuuden reaalisia insinööriteknillisiä suunnitelmia.

Ennustaessaan tulevia lentoja muille taivaankappaleille Parin kirjoittaa, että planeettojen välisessä aluksessa tulee varmasti olemaan mukana lääkäri, joka tarkastaa sen henkilökunnan terveydentilan ja samalla suorittaa tieteellistä tutkimustyötä. Erilaiset kokeet eivät tule jatkuvasti olemaan avaruuslentäjän vartalossa ja lääketieteellinen tarkastus suoritetaan vain tarpeen vaatiessa. Sellaisia tilanteita voi sattua esim. korjauksen aikana ja radioaktiivisuuden lisääntyessä, jolloin lääkäri voi kytkeä suojeluvälineet. Parin korostaa erityisesti tietokonetekniikan merkitystä. Lääkärin on matkan aikana tutkittava suuri määrä erilaisia informaatioita ja tällöin on tietokonetekniikka hänelle korvaamattomaksi avuksi.

PITKÄ PAINOTTOMUUSTILA YHÄ ONGELMANA

Lääketieteen tohtori Pavel Saksenov toteaa TASSille myöntämässään haastattelussa, että Neuvostoliitto pyrkii avaruuslennoissa takaamaan lentäjien turvallisuuden. Sitä silmälläpitäen on luotu mm. ilman regeneraatiojärjestelmä, joka on osoittautunut käyttökelpoiseksi.

Pitkät avaruusmatkat (Venukseen ja Marsiin) ovat periaatteellisesti aivan uusien keinojen kehittämistä hapen, ravinnon ja veden saamiseen turvaamiseksi sekä ihmiskehon eritteiden eliminoimiseksi. Kosmonautin avaruuspuku on varustettava itsenäisillä ilman regeneratio- ja lämmönsäätelylaitteilla sekä reaktiokäyttöisillä pienoismoottoreilla, jotka auttavat ihmisiä liikkumaan painottomassa tilassa, Saksanov toteaa.

Niin ikään on luotava tehokkaat järjestelmät kosmisen säteilyn ja varsinkin auringonpurkausten protonien varalta.

Tohtori Saksanov korosti, että suurten nopeuksien, vibraation ja melun biologisia vaikutuksia on jo riittävästi tutkittu. Vähemmän tunnettu sensijaan on pitkäaikaisen painottomuuden vaikutus ihmisen elimistöön. NL:n kosmonauttien lennot ovat osoittaneet, että monta tuntia kestävän painottomuustilan aikana säilyy liikkeiden koordinaatio sekä täysin tyydyttävä työkyky. Kuitenkin olettavat eräät tiedemiehet, että jatkuva oleskelu painottomassa tilassa saattaa vaikuttaa elimistön kuormituskyvyn alenemiseen maahan palattaessa. Sitäpaitsi pitkäaikaisen painottomuustilassa oleskelun jälkeen saattavat ihmisen liikkumistottumukset huomattavassa määrässä häiriintyä.

Kaiken todennäköisyyden mukaan on tulevilla kaukolennoilla kehitettävä keskipakoisvoiman avulla keinotekoinen vetovoimailmiö ihmisen suojaamiseksi painottomuuden vaikutuksilta, Saksanov sanoo.

UUSIMMAT TIEDOT SÄTEILYVYÖHYKKEISTÄ

Turvalaitteet ja avaruuden säteilytilanteen oikea arviointi tekevät neuvostoliittolaisen avaruuslentäjän täysin vaarattomaan poistumisen avaruusaluksesta lennon aikana, kirjoittavat TASS:in tieteelliset tarkkailijat Vladimir Antipov ja Mihail Nikitin.

— Jo tässä vaiheessa voidaan esittää arvio niistä vaaroista, joita ihminen joutuu kohtaamaan avaruudessa, varsinkin pitkäaikaisten planeettojenvälisten lentojensa aikana. Kosmonauttien suojeleminen säteilyvaaralta johtaa epäilemättä avaruusalusten painon lisääntymiseen ja muutoksiin avaruusalusten suunnittelussa.

— Nyt on todettu, että avaruussäteilyn suurin vaara ilmenee raskaiden atomiaineenhiukkasten virrassa. Avaruuden halki kiitävät raskaat ydinhiukkaset kykenevät aiheuttamaan ionisation valtavan tiivistymisen, ns. iskeytymisilmiön. Iskeytymisilmiö on uusi radiobiologinen tyyppi, jonka tutkiminen on vasta alussa.

Ratkaisevasti suurimman avaruuslentäjiin uhkaavan vaaran muodostavat hiljattain havaitut maapallon ympärillä olevat säteilyvyöhykkeet. Näiden vyöhykkeiden vetyatomiytimet ja elektronit voivat säteillä suojaamattomaan organismiin kymmeniä tuhansia rad-yksiköitä tunnissa. Ihmiselle on kuolettava annos 600 radyksikköä. Kuitenkin muutamien millimetrien paksuisen alumiini- tai hiilikerroksen suojassa annos vähenee n. 10 radiin tunnissa. Vaikka suojakerros lisätään 2—3 sm:n vahvuiseksi, se juuri vähenee säteilyvaaraa.

Tämä merkitsee sitä, että mehitetyn avaruusaluksen pitkäaikainen viipyminen säteilyvyöhykkeessä ei ole suotavaa. Mutta aluksen lento vyöhykkeen läpi ei aiheuta erikoisia vaikeuksia, jos miehistö on suojattu säteilyltä vastaan.

Erityisen säteilyvaaran aiheuttavat myös auringon kromosfääriset purkaukset, joita seuraa voimakas korkeaenergiaprotonipurkaus. Miehistön suojaamiseksi tällaisia purkauksia vastaan tarvitaan noin 10 sentin paksuinen hiilestä tai muista vastaavista aineista muodostettu sädesuoja.

Protonien säteilyvaaraa voidaan ennakkoon välttää hyvin organisoidun avaruusennustetoiminnan avulla. Neuvostoliiton eri puolille on perustettu auringon tarkkailuasemia, jotka keskeytyksettä suorittavat auringon optisia, magneettisia ja säteilyä koskevia tarkkailutehtäviä.

Elimistön vastustuskykyä ionisia säteitä vastaan voidaan oleellisesti lisätä erilaisten kemiallisten lääkevalmisteiden avulla. On jopa syytä toivoa, että kemiallinen lääkevalmistesuoja muodostuu eräiksi tärkeimmäksi keinoksi avaruuslentäjien säteilyvaaran torjunnassa.

— Neuvostoliiton putkijohtojen yhteinen pituus lisääntyy vuonna 1964 noin 6,500 kilometrillä. Se vastaa Moskovan ja Pariisin edestakaista välimatkaa.

Kirjeitä

VANHA TORONTOLAINEN TOIVOO JÄRJEN VOITTAVAN

Täällä Canadassa vierailee parhaillaan Suomesta tullut nuorten taiteilijajoukkue. Juuri tätä kirjoittaessani he esiintyvät Sudburyssa. On merkillepantavaa, kun suomalaiset Sudburyssa saivat yhteisymmärrystä niin paljon aikaan, että ovat kaikki mukana järjestämässä joukkueen esiintymistilaisuuksia. Heille on annettava tunnustus hyvästä työstä. Sudburylaiset ovat paljon edellä meistä torontolaisista.

Suomivierailijat esiintyivät Torontossa tkn 19 pnä, enkä edes tiedä missä he esiintyivät. Niin ryhmähenkisesti järjestettiin heidän tilaisuutensa, että esim. CSJn Toronton osasto ei saanut edes kutsua järjestelytyöhön.

CSJ., joka on vanhin suomalainen järjestö Canadassa, on yli 50 vuoden ajan tehnyt paljon Canadan suomalaisten kulttuuritoiminnan hyväksi. Silloin kun Canadan suomalaisten historia kirjoitetaan, siinä ei voida sivuuttaa CSJ:n työtä kansalaistemme keskuudessa.

Kaikki suomalaiset ovat työntekijöitä. Vanhemmat ovat tänne tulleet parempia elämän mahdollisuuksia varten — toiset onnistuneet paremmin ja toiset heikommin. Kaikilla on kuitenkin sama päämäärä, parempi elämä. Minkä tähden pitää siis toraillla? Eikö laiha sopu ole lihavaa riitaa parempi?

Yhteistoiminnassa kaikki suomalaiset voivat saada paljon suuremman huomion, järjestämällä yhteisiä tilaisuuksia. Esim. laulu, soitto, sekä urheilujuhlia, joista yhteisin voimin tulisi paljon antoisammat. Molemmin puolin saataisiin enemmän innostusta joukkotoimintaan, joka ei missään tapauksessa olisi vahingoksi kummallekaan puolelle. Toivon, että järki saisi voiton mahdollisimman pian.

CSJ:n puolesta on koetettu saada yhteistoimintaa monta kertaa, aina ensimmäisistä laulujuhlista lähtien. Canadan Suomalainen Järjestö on hallituksen lupakirjalla toimiva järjestö, joten siihen kuulumalla ei ole tapahtunut mitään laittomuutta. Lukemalla Vapautta saatte tositietoja kaikista maailman tapahtumista sekä CSJ:töä koskevista asioista.

Suomen Nuorison taiteilijajoukolle haluaisin saada tiedon. Eikö heidän tarkoituksensa ollut esiintyä jokaa paikassa kaikille suomalaisille kuuluvatpa he mihin tahansa seurakuntaan tai järjestöön?

Toivon, että tulevaisuudessa tällaiset järjestelyt eivät saa tulla jonkun ryhmäkunnan yksilömonopoliksi, vaan että kaikilla seuroilla, kirkkokunnilla ja järjestöillä tulisi olla mukanaolo-oikeus järjestelykomiteassa.

Tähän toimien vierailut tulisivat antoisiksi kaikille kansalaisillemme ja rahallisestikin paljon edullisimmiksi matkakulujen peittämisessä.

Yhteisymmärryksen saavuttamiseksi raja-aidat pois.

— W. Toronto, Ont.

Toronto. — Ensin ei tapahtunut pohjoisen kultakaivosalueella, vaan Ontarion pääkallonpaikan liepeillä Westonissa, jossa kolmelle jo vuonna 1912 rakennettu mahtavia parantolarakennuksia ja niinkuin tiedämme niiden asukkaat ovat suurimmalta osalta useimpien eri työalojen uhreja.

Se tapaaminen tuli ensiksikin mrs. B:n kehoituksesta, koska hänä kulmakaivajat olivat meille tuttuja ja vuosia sitten jolloin olimme itsensä hommissa — molemmat mr. N. B. ja M. A., tämän kirjoittaja. Toinen heistä on asunut jo pitemmän aikaa Torontossa, ja toinen pitää siellä on pieni maatalous lähellä kultakyliä. J. K. onkin ollut jo aikaisemmin tämän talon leivissä.

No, oli kai siellä muitakin meidän kansalaisiamme mikäli pojat tiesivät.

Tapasin saman kaivoksen uhreja, joiden kanssa itsekin olin toistakymmentä vuotta ollut kaikenlaisia pölyä syömässä. Eräs heistä oli tässä kaivoksessa ollut työssä 24 vuotta, hän oli kotoisin Timminsistä ja syntyään ukrainalainen.

Olemme tavallaan onnenpoikia koska tässä köpöttelemme vaikka ehdimme N. B:n kanssa olla lähemmä kolmekymmentä vuotta niiden rikkauksien penkomistouhuissa.

Nyt tosin asumme täällä vähän lämpöisemmillä seuduilla. Vaikka saa sitä täällä Torontossakin pölyä ja kaikenlaista epämiellyttävää käryä vetää keuhkoihinsa. Se gasoliinimäärä, mitä näillä kaduilla päivittäin palaa, ei kai ole kovinkaan vähäinen.

Muuten molemmat pojat olivat hyvässä voinnissa ja sanoivat, että he eivät tunne minkäänlaisia kipuja. Siinä keskustellessa tuli mieleen ne monet vaaralliset työt joita niissä kaivosonkaloissa joutui vuoren varrella suorittamaan.

Tuli mieleen, että kyllä niitä meilläkin on samanlaisia säädöksiä ja asetuksia, joiden avulla värillisiä sorretaan — mikä kysymys on nyt kiehumapisteessä. Tämä seikka tuli niin räikeästi esille sairauksiin joita kaivostyöläiset saivat. Mainitsen nyt minkälaisia kokemuksia on esim. nimimerkki J. H. saanut. Kertomansa mukaan hän oli kuitenkin elänyt ja saanut lääkärin sanonut, ettei on ollut paha "mainarska" tai onneksi saanut paljon kivenpölyä keuhkoihin.

Mutta tapaturmavakuutuslautakunnan lääkärien näkemyksen sanoin olevan päinvastainen; heidän kerrotaan sanoneen, että J. H. pitää tulleeseen keuhkoihin.

Tällaisia ristiriitaisia selityksiä on saatu muistakin tapauksista.

Epäilemättä asia on niin, että totuuden on vaiettava joissakin tapauksissa — ja voittoilukiihkolla on epäilemättä osuutensa siinäkin. — Entinen kullankaivaja.

Mitä muut sanovat

AMATÖÖRI POIS TIELTÄ

Tunnetun laittomuusmiehen, Ned Kellyn jäännökset on muutettu Australian Kansallismuseon kellariin. Eräs australialaistyöläinen selitti asiaa: "Luulen heidän menetelleen oikein. Verrattuna "Pig-Iron Bobiin", torypuolueen pääministeri Menziesiin, vanha Ned oli vain amatööri." — People's Voice New Zealand, Helmik. 10 p. 1965.

●

TYRMISTYTTÄVÄ TEKO

Meidän unionmme jäsenet tyrmistyivät suuresti poliisien raakamaisuudesta Selmassa. Neekereillä pitäisi olla täydet kansalaisvapaudet ja teidän hallituksenne poliiseja pitäisi käyttää näiden oikeuksien takaamiseksi, sen sijaan että ne hyökkäävät raakamaisesti rauhallisten mielenosoittajien kimppuun. — Vancouverin Civic Employees Union Alabaman kuvernööri G. C. Wallacelle lähettämästä kirjeestä.

●

VAIHTOEHTOA EI OLE

Yhdysvaltain osallistuminen sellaiseen sotaan (laajakantoiseen ilma- ja maasotaan) Aasiassa olisi äärimmäistä mielettömyyttä. Vaikka sotahaukat iloitsisivat sen alkamisesta, kansa itkisi ennen sen loppumista. Neuvottelurauhalle ei ole siedettävää vastaehtoa. — Walter Lippman.

●

TILATKAA VAPAUS

"Olen varma, että Amerikan kansa katsoisi, jos se saisi tositietoja asiasta, että enempi verenvuodatus on tarpeetonta, ja että ainoastaan neuvottelujen avulla voidaan muodostaa tilanne, missä USA voi säädyllisesti vetäytyä pois (Vietnamista —V) — YKn pääsihteeri U Thant.

KHANH USA:SSA NYT "LUENNOITSIJANA"

New York. — Etelä-Vietnamista karkotettu entinen "Saigonin vahva mies" kenraali Ngujen Khahn saapui hiljattain Yhdysvaltoihin toimiakseen Etelä-Vietnamin "YKn tarkkailijana". Tämä ainakin on Khanhin Yhdysvaltain-vierailun virallinen julkisivu. Lehdistölle tihkunei den tietojen perusteella voi kuitenkin olettaa, että kenraali Khanhin palveluksia käyttävät hyväkseen lähinnä Pentagonin kenraalit ja että nämä palvelukset ovat sangen kaukana YKn aatteista.

Chicago Tribune tiedotti äskettäin, että Khanh kävi Newportin merisotakoulussa ja "luennoi" siellä. Näille luennoille päästettiin vain koulun opettajat ja oppilaat. Lehdistön edustajat saivat jäädä oven taakse. Khanhin lausunnot jäivät niin ikään salaisuudeksi. Koulun erään opettajan välityksellä ainoastaan ilmoitettiin lehdistön edustajille että "kenraali Khanh oli antanut optimistisen arvioinnin maansa tulevaisuudesta."

Uutistoimisto AP ilmoittaa, että Khanh ilmestyi äkkiä Fort Braggeen, jossa valmennettiin erikoisjoukkoja kapinoiden ja kansallisten vapautusliikkeiden kukistamiseen ja jossa upseereille ja sotilaille opetetaan harhaustusliikkeitä ja vastatoimenpiteitä sissisotien varalle. Ymmärrettävästi Khanh ei vieraillut siellä pelkästä turistin uteliaisuudesta. Pentagon on ilmeisesti päättänyt käyttää hyväkseen entisen kenraalin "luennoitsijankykyjä". Mahdollista on myös, että Washington on havainnut hänen sotilaalliset kykynsä riittämättömiksi ja päättänyt kouluttaa hänet hätätapauksen varalle.

Hohlov yhä pidätettynä

Brazzaville. — Leopoldvillen viranomaiset jatkavat yhä Izvestijan kirjeenvaihtajan Nikolai Hohlovin pidätystä.

Tshekkoslovakian Leopoldvillen suurlähettiläs Grushka ilmoitti TASSin Brazzavillen kirjeenvaihtajalle, että Leopoldvillen hallituksen istunnossa tehtiin päätös, jonka mukaan Nikolai Hohlov vapautetaan maaliskuun 10 päivänä ja hänen sallitaan lähteä Kongosta. Tämän vuoksi Tshekkoslovakian suurlähetystön työntekijät tilasivat Nikolai Hohloville lentolipun.

Viime hetkellä Leopoldvillen viranomaiset kuitenkin kieltäytyivät vapauttamasta Nikolai Hohlovia motivoiden toimenpidettään sillä, että hallituksen päätös ei päde ilman presidentti Kasavubun allekirjoitusta. Kasavubu on tällä hetkellä lomalla, eikä kukaan tiedä koska hän palaa Leopoldvilleen. Kuitenkin yleinen syyttäjä aikaisemmin vakuutti Tshekkoslovakian lähettiläälle, että Nikolai Hohlov vapautetaan, mikäli sisäasiainministeri allekirjoittaa kyseessäolevat määräykset.

NL:n kuuasema jo tänä vuonna -- Bernard Lovell

Lontoo. — Johtavat englantilaiset tiedemiehet ennustivat perjantai-iltana, että Neuvostoliitto alkaa myöhemmin tänä vuonna tai ensi vuoden alussa rakentaa avaruuteen kuulentoihin käytettävää avaruusasemaa.

Jodrel Bankin observatorion johtaja sir Bernard Lovell totesi Lontoossa pitämässään esitelmässä saaneen sellaisen käsityksen tiedoista, joita hänelle annettiin kun hän vieraili Neuvostoliitossa vuonna 1963.

Lovell sanoi uskovansa, että asemaa käytetään kahteen tarkoitukseen: se toimii optisena teleskooppina, joka voi tehdä havaintoja ilman maapallon ilmakehän aiheuttamia häiriöitä ja laukaisuasemana avaruuslentäjien lähettämiseksi Kuuhun.

Sitä ja tätä

VAIKEA VASTATA

— Äiti, mitä isä tekee silloin kun hän on ylityössä toimistossa?

— Voi, poikaseni, sitä minäkin olen usein kysynyt.

LASKUTAITO JÄLJELLÄ

— Näetkö — hik — kuinka — monta — hik — sinelmää minulla on otsassani?

— Neljä.

— Hyvä. Nyt on — hik — vain kaksi lyhtypylvästä jälellä ja — hik — sitten olen kotona.

EI OLLUT HIIHTÄJÄ

— Johtaja Kovasen kerrotaan taittaneen jalkansa tuntureilla. En tiennytkään, että hän osasi hiihtää.

— Ei hän hiihdä. Hän putosi baarituolilta.

AVIOERO-OIKEUDESSA

Tuomari: "Olette olleet 25 vuotta naimisissa ja aiotte nyt erota. Oletteko tarpeeksi harkinneet asiaa?"

Aviomies: "Kyllä, 25 vuotta".

PÄIVÄN PAKINA

TUPAKOIMISEN ILOSTA JA SURUSTA

Viime sunnuntai-iltana esitettiin "Tässä tunnissa on seitsemän päivää"-ohjelmassa toivomus, että canadalaiset antaisivat parlamenttijäsenensä ja ystävänsä terveysministeri Judy LaMarshin tietää, mitä me itse kukin ajattelemme savukeilmoitusten julkaisemisesta TV:ssä ja sanoman tien kaiketi julkisen sanan palstoilla.

Esityksen tekijä palautti samalla mieleen, että parlamentin koolla ollessa ei tarvitse kirjeisiin ja kortteihin panna minkäänlaista postimerkkiä, sillä kansanedustajilla on "istunnon aikana" vapaa postipalvelu.

Kaikkien väärinkäsitysten välttämiseksi lienee paikallaan sanoa, että allekirjoittanut lukeutuu niihin synnintekijöihin, jotka käyttäneet savukkeita ja piippuakin aamuvarhaisesta iltamyöhään asti, mutta on tämä sittemmin lopettanut sen huvittelun. Asiallisesti puhuen allekirjoittanut on ollut jo 20 vuotta tupakkata — henkireikä on siitäkin huolimatta joten kuten säilynyt.

Sanotaan, että vaivainen kaikki kokee, mutta kokenut kaikki tietää." Kaikesta huolimatta allekirjoittanut kieltäytyi intoilemasta sen paremmin tupakoinnin puolesta kuin sitä vastaankaan, sillä jokainen aikuinen henkilö tietää kenenkään sanomattakin mikä on hänelle hyväksi ja mikä ei.

Jos aikuinen mies tai nainen haluaa poltella — se olkoon hänen asiansa. Mutta jos hän haluaa tehdä tupakkalakon, niin sekin on hänen asiansa.

Toisaalta on kuitenkin siten, niin tupakoitsijat kuin tupakoitsemattomattomatkin ovat varmaan sitä mieltä, että jotakin olisi tehtävä lasten ja nuorison vapauttamiseksi siltä kovapaineiselta propagandalta, jonka tavoitteena on "todistaa", jotta miehinen mies ja charmikas nainen on vain hän, joka polttaa hienosti savukkeita.

Tiedemiehet ovat todistaneet, että savukkeiden polttaminen lyhentää ihmisikää — että se aiheuttaa keuhkosyöpää ja muita hengitysvikoja; pahentaa vissinlaista sydänvikaa jne.

Nyt on torontolainen tiedemiesryhmä todennut tutkimustensa perusteella, että savukkeiden ylenmääräinen polttaminen aiheuttaa syöpää virtsarakossakin.

Tosiasia tietenkin on, että jotkut "tervaskannot" elävät jopa satavuotiaiksi, vaikka käyttävät jatkuvasti tupakkaa. Se tietenkin todistaa, että kaikki yksilöt eivät ole yhtä alttiita tupakan aiheuttamalle syövälle kuin toiset.

Mutta yleisesti puhuen tupakointi lisää sairautta ja lyhentää ihmiselämää, mikä on muutenkin aivan liian lyhyt, sillä kenelläpä meillä olisi mitään kiirettä pois "murheen laaksoksi" sanotun maaemomme pinnalta.

Tässä tilanteessa olisi todella tehtävä jotakin lasten ja nuorten hyväksi — heidän vapauttamisekseen valheellisesta mainostuksesta, että vasta tupakoitsija on muka oikea mies tai lady.

Tupakkamainosten kieltoa vastustetaan valtapiireissä sillä perusteella, että se muka loukkaa yksityisyritteliäisyyttä ja teollistuotantoa yleensä.

Meille sanotaan myös, että eri hallitusportaamme saavat satoja miljoonia dollareita verotuloja tupakasta ja että TV- ja radioverkostomme hyötyvät ainakin kahdella miljoonalla dollarilla tupakkatuotteiden mainostamisesta jne.

Tällaiset puheet "vaikuttavat" suuresti, sillä meidän elämäntapamme kuuluu, että "raha puhuu".

Mutta sittenkin.

Emmehän anna rotanmyrkkyä valmistavien liikkeiden mainostaa tuotteitaan ihmisten nautittavaksi? Emme liioin anna mainostaa huumausaineiden käyttöä. Miksi herran nimessä meidän sitten pitäisi "yksityisyritteliäisyyden" nimissä antaa mainostaa tupakanmyrkytystä lapsille ja nuorille?

Tai jos tupakkaa halutaan välttämättömästi mainostaa, mainoksessa pitäisi olla — kuten muissakin myrkyissä — ristissä olevien säärluitten ja pääkallon kuva ja paksuilla punaisilla kirjaimilla varoitus: "Myrkkyä".

Mutta kuten sanottu, me lukeudumme niihin, joita ei itkettäisi, vaikka savukkeiden ja yleensä tupakkatuotteiden mainostus lopetettaisiin tykkänään. Britanniassa on päätetty, että sikäläinen TV lopettaa savukkeiden mainostamisen elokuun 1 päivästä lukien 1965. Miksi ei täällä?

Joissakin piireissä on kiinnitetty suurta huomiota selityksiin, että opettajain ja "ns. julkisuusihmisten" ei pitäisi tupakoida sen paremmin lasten aikana kuin missään ns. edustustehtävissäkään.

Esimerkin voima on kieltämättä hyvä.

Mutta käykäämme härkää sarvista kiinni ja kieltäkäämme kerta kaikkiaan savukkeiden ja muiden tupakkatuotteiden mainostaminen, jonka tarkoituksena on ensikädessä nuorison turmeleminen. Sanotaanhan siinä isossa kirjassakin, että parempi on sitoa myllykivi hänen kaulaansa ja upottaa meren syvyyteen kuin antaa hänen turmella yhden näistä nuoremmista. — Känsäkoura.

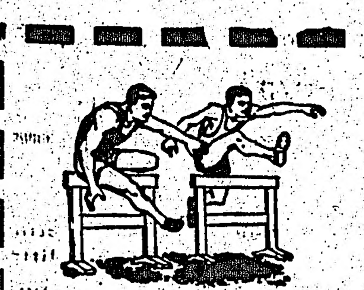

Urheilua

Raimo Hämäläinen voitti 50 km

Rovaniemi. — Suomalaiset hiihtäjät menestyivät erinomaisesta myös sunnuntaina Ounasvaaran kisojen toisena päivänä. Isännät kahmaisivat suurimman osan voittosaaliista ja vain yhdistetyn kilpailu merkittiin tulosluetteloissa vieraiden nimiin.

Vaikka mäkikilpailua on totuttu pitämään Ounasvaaran kisojen päälajina, on sunnuntain sankarina pidettävä 50 km:n voittajaa Raimo Hämäläistä. Hän hiihti toistaiseksi parhaan kilpailunsa ja löi pahimmat vastustajansa Hannu Taipaleen ja Arto Tiaisen vajaalla neljällä minuutilla. Kilpailu jouduttiin hiihtämään surkeissa olosuhteissa ja taipaleen raskautta kuvaa parhaiten se, että vain 13 hiihtäjää 31 matkalle lähteneestä jaksoi urakkansa loppuun saakka.

Rovaniemeläiskatsomo yritti vimmatusti kannustaa omia kasvattejaan Seppo Hannulaa ja Paavo Lukkariniemeä voittoon mäkikilpailussa, mutta yleisön suureksi pettymykseksi liiteli Kuopion Pauli Ukkonen kahdesti 78 metrin paremmalle puolelle ja ansaittuun voittoon. Yhdistetyn kilpailu oli jo lauantaina hiihto-osuuden jälkeen Itä-Saksan edustajien hallussa. He saavuttivat lajissa kaksoisvoiton Roland Wiesspflogin ja Joachim Winterlichin ansiosta. Paras suomalainen oli Kauko Pusenius, joka sijoittui kolmanneksi.

Naisten 10 km:n parhaaksi nousi hieman yllättäen Irmeli Nieminen, joka jännittävässä kilpailussa voitti Eevo Ruopan 47 sekunnilla ja Mirja Lehtosen runsaalla minuutilla.

Pujotteluriinteen taitavammaksi osoittautui miesten sarjassa Lauri Määttä ja naisten vastaavassa kilpailussa Auli Kivipuro.

OUNASVAARAN TULOSSATOA

50 kilometriä

1) Raimo Hämäläinen 3.21.31,3, 2) Hannu Taipale 3.25.13,5, 3) Arto Tiainen 3.26.37,8, 4) Ole Ellefsäter Norja 3.28.17,8, 5) Sverre Stensheim Norja 3.333.48,2, 6) Ove Lestander Ruotsi. 3.34.54,5.

Pujottelu:

1) Lauri Määttä 73,4, 2) Juha Hänninen 73,7, 3) V. Panov NL 74,2 4) Eino Kalpala 74,4, 5) Pentti Vartiovaara 74,9, 6) Seppo Lahti 75,2.

Naisten pujottelu

1) Alli Kivipuro 98,5, 2) Pirjo Itkonen 99,0, 3) Riitta Kuusiniemi 100,7.

Yhdistetty kilpailu

1) Roland Weissflog, Itä-Saksa 463,50, 2) Joachim Winterlich sama 463,15, 3) Kauko Pusenius 456,97, 4) Martti Maatela 463,8, 5) Erkki Luiro 431,59, 6) Ilpo Nuolikivi 429,61.

Naisten 10 km

1) Irmeli Nieminen 45.08,2, 2) Eeva Ruoppa 45.55,2, 3) Mirja Lehtonen 46.26,5, 4) Christine Nestler Itä-Saksa 46.35,2, 5) Eva Hög 48.23,0, 6) Gudrun Schmidt Itä-Saksa 48.31,8.

Mäenlasku

1) Pauli Ukkonen 222, 2) Paavo Lukkariniemi 216,9, 3) Seppo Hannula 215,0, 4) Dieter Scharf, Itä-Saksa 211,3, 5) Heikki Lahtela 211,3, 6) Paavo Maunula 201,7.

—•—

Salimäki ja Vanhanen uusivat vakanssinsa

Myllykoski. — Kaksi mestaria uudisti tittelinsä Myllykoskella päättyneissä Suomen vapaapainimestaruuskilpailuissa. 24-vuotias Reino Salimäki voitti 52 kg:n sarjan ja alle 97 kg:n sarjassa tuli mestariksi Antero Vanhanen. 70 kg:n sarjassa, jossa oli miehiä enin, vei voiton Myllykosken oma poika: tämän kevään abiturientti Mauri Seppä. Toistakymmentä vuotta sarjassa aikaisemmin SM:n voittanut Nurmon Erkki Penttilä hävisi sääntöjen mukaan Sepälle siten, että Seppä oli mestaruuden lauantaisen keskinäisen ratkaisemattoman ottelun lisäksi kaksi tavallista selätystä ja yksi pisteselätys. Penttilällä puolestaan oli kolme pisteselätystä.

SM-PAINIEN MITALIMIEHET

Sarja 52 kg: 1) Reino Salimäki —1, 2) Yrjö Leppänen —3, 3) Tapio Nurmi —8.

Sarja alle 70 kg: 1) Mauri Seppä —2, 2) Erkki Penttilä —2, 3) Veikko Rauhala —8.

Sarja alle 97 kg: 1) Antero Vanhanen —2) 2) Eero Tapola —3 3) Erkki Filppula.

HYVINKÄÄ

Sarja 63 kg: 1) Tauno Jaskari —0, 2) Pentti Koskinen —5, 3) Pentti Ylinen —7, 4) Kari Savolainen.

Sarja 78 kg: 1) Arto Savolainen —3, 2) Pentti Mehto —3, 3) Eino Syrjä —7, 4) Matti Jussero.

YLISTARO.

SM-vapaapainien palkintomiehet Ylistarossa: Sarja alle 57 kg: 1) Ilmari Maunula, 2) Pekka Alanen, 3) Teuvo Näätänen.

Sarja alle 87 kg: 1) Matti Laakso, 2) Pentti Punkari, 3) Eino Ikola. ——

Sarja yli 97 kg: 1) Aimo Mäenpää, 2) Jussi Mäki-Hukkala, 3) Pentti Aho.

—•—

Pesonen pikamatkan herra Ounasvaaralla

Rovaniemi. — Ounasvaaran talvikisat aloitettiin täällä viime lauantaina varsin laimeissa tunnelmissa. Sää oli kehno, kilpailun alkana vallitsi ränkäteli ja yleisöä oli paikalla hivenen yli 1,000 henkeä. Päivän päämatkan sankariksi, 15 kilometriä, nousi yllättäen Kangaslammen Pentti Pesonen. Hänen onnistui kukistaa Italian Gianfranco Stellan 12 sekunnilla. Stella jätti Eero Mäntyrannan kolmanneksi ja ennakkosuosikki Kalevi Oikarainen sijoittui neljänneksi.

—•—

Nyrkkeilijäin SM-kilpailut

Helsinki. — Suomen nyrkkeilijäin mestaruuskilpailut aloitettiin Messuhallissa perjantai-iltana. Ensimmäisenä iltana oli ohjelmassa 12 ottelua, joissa nähtiin runsaasti hyvää, mutta myöskin keskinkertaista ja heikkoa kehätyöskentelyä.

Palkintotuomarina toimi ainoastaan Suomen nyrkkeilyliiton miehiä, [illegible] päivänä siihen, että TUL:n Pekka Aho kärsi [illegible]

Osanottajia näissä kolmipäiväisissä kilpailuissa on kaikkiaan 56 miestä.

Alkuillan parhainta työskentelyä esittivät TUL:n Paavo Aho, Raimo Paajanen ja Mauri Ruonala sekä SNL:n Harri Piitulainen.

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1793

SAMPO-KIUKAITA
ja kaikkia metallisia tuliita
Uusia malli- ja kokeilukiukaita nyt saatavana erittäin edullisesti. (Yksinoikeus Canadassa)
SAKARI KUJANSUU
47 Marjory Ave. Toronto, Ont.
466-0709

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

Kiinteistövälittäjä
ROLF HEYNO
REALTOR
2101 Yonge Street
(Eglintonin kohdalla)
Puhelin HU 9-4988
Canadian Association of Real Estate Boards ja Toronton Real Estate Boardin jäsen.

SAMPO MOTORS
Yrjö Karvinen
Kaasu- ja sähköhitsausta
Kaikki autojen korjaukset tehdään ammattitaidolla
HUOMATKAA UUSI OSOITE
78 Vaughan Rd. Rear — Puh. 535-7566 — Toronto, Ont.

OK MATKATOIMISTO
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN
Maailmanlaajuinen matkapalvelu
Yli 30 vuoden asiakaspalvelu suomalaisille ystävillemme
Kysykää Miss Pontson
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
TORONTO: 697 Bay Street PA. 6—9483
BARRIE: 107 Dunlop Street East PA. 6—6525
SARNIA: 125 North Front Street ED. 6—6169

Ennätysvauhtia uintikilpailuissa

Oulu. — Oulun uimahallissa järjestettiin sunnuntaina Suomen halliuintimestaruuskilpailut ja niissä tehtiin uusi Suomen ennätys rintauinnissa, josta vastasi Oulun Juhani Salpa, sekä kolme TUL:n ennätystä. Salvan aika oli 1.11,0 (sama kuin Suomen ennätys).

Naisten 100 metrin perhosuinnissa Solveig Wohlström teki uuden ennätyksen. Miesten 100 metrin perhosuinnissa Turun Turkka Palken ui uuden ennätyksen ja Turun uimarit uivat 4x100 metrin vapauintiviestissä myös uuden TUL:n ennätyksen.

Turkka Palkenin 100 metrin aika oli 1.02,8; Solveig Wohlströmin aika 1.16 ja 4x100 metrin vapauinnin viestiaika oli 3.54,2.

—•—

Lesser liiteli jättiläishypyn

Mittendorf, Itävalta. — Itä-Saksan Peter Lesser saavutti mäenlaskussa uuden maailmanennätyksen viime sunnuntaina Kulmissa päättyneissä kansainvälisissä mäkiviikon kilpailuissa. Lesser hyppäsi sunnuntain kilpailussa 145 metriä, mikä ylittää metrillä italialaisen Nilo Zandanellin vuoden vanhan ennätyksen. Zandanelli saavutti ennätyksensä Oberstdorfissa.

Huolimatta toisen kierroksen jättiläishypystään sai Lesser tyytyä kolmanteen sijaan sunnuntain kilpailussa. Voiton vei itäsaksalainen Dieter Neuendorf, jonka hypyt kantoivat 136 ja 141 metriä. Länsisaksalainen Henrik Ohlmeyer oli toinen. Hänen hyppynsä olivat 140 ja 135 metrin pituisia. Lesserin ensimmäisen kierroksen hyppy kantoi 135 metriä.

Mäkiviikon voitti Länsi-Saksan Henrik Ohlmeyer ja seuraavina olivat itäsaksalaiset Berndt Karwofsky ja Peter Lesser.

—•—

TULn miehillä oli menestystä kehässä

Helsinki. — TUL:n nyrkkeilykoulu osoittautui sunnuntai-iltana Messuhallissa SM-kehässä maineensa arvoiseksi. Kaikkiaan 11 miestä selviytyi maanantai-illan finaaliotteluihin ja useat TUL:n nyrkkeilijöistä esittivät todella erinomaista kehätyötä.

Suomen nyrkkeilyliiton tuomaristo, joka yksinään hoiti asian tämän puolen, pilasi pahasti jo muutenkin huonon maineensa. Mauri Ruonalan selvästä voitosta huolimatta hänet määrättiin hävinneeksi äänin 3—2.

Nyrkkeilyliiton miehistä esittivät illan kuluessa parasta työskentelyä Kari Meronen ja Börje Karvonen, jotka molemmat voittivat vakuuttavalla tavalla. TUL:n pojista sarjan 63,5 kg Nikkinen esitti loistavia otteita lyödessään Sepo Kolkan. Sikiö esiintyi vakuuttavalla tavalla tyrmätessään viime vuoden mestarin Takalan ja Hannu Mäki samoin voitettuaan Risto Jaakkolan.

Suomen nyrkkeilymestaruuskilpailuja jatkettiin sunnuntaina kahteen otteeseen. Päiväotteluja oli kymmenen, joiden kuluessa muun muassa viime vuoden 81-kiloisten mestari Pekka Laurila sai siirtyä katsomoon. Hän hävisi ottelunsa 4—1 äänin Kouvolan Erkki Rekolalle. Samassa sarjassa TUL:n Aarne Aalto oli ylivoimainen Pentti Nevalaa vastaan kamppaillessaan, mutta erehtyi viimeisessä erässä iskemään liian alas ja hävisi foulilla. Ikävä sattuma, sillä Aalto esitti tyylikkäintä kehätyötä tämän sarjan miehistä.

—•—

Andrejev nosti 537,5, Kalinitshenko 467,5 kg

Moskova. — Moskovan perinteelliset kansainväliset painonnostokilpailut päätettiin raskaan-sarjan kilpailulla. Voittajaksi selviytyi 28-vuotias luganskilainen ylioppilas Viktor Andrejev tehtyään yhteistuloksen 537,5 kiloa.

1) Viktor Andrejev, NL 537,5 kg (187,5—150—200) 2) Serge Reding, Belgia, 470 kg (155—135—180), 3) Karoly Ecser, Unkari 460 kg (150—137,5 172,5), 4) Kurt Stemplinger, DDR, 457,5 kg, (155—130—172,5).

Suomen Mauno Lindroos sai punnerruksessa tuloksen 145 kg., mutta ei selvittänyt tempauspainoaan, vaan putosi pois kilpailusta.

Kevyen raskaansarjan (alle 90 kg) voitti Neuvostoliiton Anatol Kalinitshenko tuloksella 467,5 kg. Hänen voittonsa oli täysin ylivoimaista luokkaa, sillä seuraavaksi sijoittunut Puolan Machlewski hävisi kokonaista 25 kiloa.

—•—

Puolalle vain 4—3 voitto Suomesta

Helsinki. — Puola voitti vain 4—3 Suomen painonnostomaaottelussa, joka suoritettiin Helsingissä. Suomelle toivat pisteet Kaarlo Kangasniemi, Jouni Kallajärvi ja Sakari Puuras, joista Kangasniemi oli tosin ilman vastustajaa.

Painonnostomaaottelu oli Suomen Painonnostoliiton 30-vuotiskilpailu, mutta liiton perustaja ja sosiaalineuvos Bruno Nyberg oli kuitenkin syrjässä liittonsa juhlakilpailuista tultuaan vuosikokouksessa syrjäytetyksi kokoomuslaisen juonittelun takia.

Kun kolme alinta sarjaa oli nostettu, johti Puola maaottelua odotetusti 3—0. Sarjassa alle 60 kg saavutti Suomen Matti Eskelinen ylimääräisellä tempausnostollaan uuden Suomen ennätyksen 106 kg.

VANCOUVERIN KUULUMISIA

Vancouver. — Kauniita ilmoja sekä runsasta työttömyyttä täällä näyttää jatkuvan noin vain lyhyesti mainittuna.

Sunnuntaina kuluvan maalisk. 21 päivänä oli täällä Clinton haalissa niinsanottu kevätpäivän konsertti. Ohjelmansa puolesta se onnistui erinomaisesti, mutta yleisöä oli vain niukalti. Tilaisuuden ohjelman alkoi meidän Laulukuoromme. Uhrautuvana ohjaana on Lisi Kangas saanut laulut luistamaan ihmeen nätisti. Naiset ja miehet lauloivat erikseen ja sitten taasen joukolla kaikki onnistuneesti. Parhain kiitoksemme Lisille ja jokaiselle laulajalle yhteisesti ja hyvää jatkoa vain. Uudet laulajat ovat varmasti tervetulleita tähän kulttuurialan joukkoon.

Toinen seikka johon haluamme erikoisesti kajota on Harmonikka orkesteri "Paramount". Ajatelkaapa 12 nuorta soittajaa ilmestyi eteemme. Kauniit "haitarit" säteilivät mutta enempi vielä soittoniekkojen kasvot, 9 tyttöä ja kolme poikaa, johtajanaan nuori Janet Grohn. Mieleemme tuli väkisinkin ajatus kuinka kauniit "Muistojen Ruusut" Janet toi edesmenneen Iso-isänsä John Grohnin muistolle, joka aikoinaan esiintyi niin monet kerrat eri näytelmissä samalla näyttämön lavalla. Kiittäessämme johtajaa ja nuoria soittajia, toivomme heidän esiintyvän meille pian taasen uudelleen.

Soolot ja duetot meni yleisöön puhumattakaan yhteisesityksistä. Nuorten esitykset nuorentavat meitä vanhojakin ja loihtivat mieliimme jonkinlaista ajatusta, että eihän tässä aivan turhaa ole rehkitty. Muut yksityisesitykset täydensivät ohjelmaa.

Väliajan jälkeen näimme Minna Canth'n kirjoittaman "Hän on Sysmästä". Zaida Meriö ohjasi näytelmän, sekä esitti itse naispääosan suurenmoisesti. Sanalla sanoen tämä oli täysosuma. Kiitoksemme näyttelijät hyvästä esityksestä. Onnittelumme uudelle tulokkaalle Mr. Tompurille hyvästä tulkinnasta. Toivomme vain hyvää jatkoa.

Tulevien tapahtumien sarjassa haalissamme mainittakoon Mikko Wästilän vierailu joka tapahtuu sunnuntaina tulevan huhtikuun 11 pnä. Hän puhuu meille ensiksi kello 3 ip. Puheen jälkeen kahvitauko ja sitten näemme hienon värifilmin "Niskavuoren Naiset". Varmaankin saavumme tähän tilaisuuteen oikein joukolla. — M. S.

RUPLA JA MAAILMAN MAKSUJÄRJESTELMÄ

Lännessä jatkuu kiivaana keskustelu siitä, miten olisi selvitettävä se maksujärjestelmän umpikuja, mihin lännessä ja osittain koko maailmassakin on ajauduttu USA:n huikeiden kullan menetysten ja siihen liittyvän dollarin arvon pahanlaisen huojumisen johdosta. Viimeisimmän panoksen tähän keskusteluun Länsi-Euroopassa on tuonut Länsi-Saksan talousministeri Kurt Schmycker, joka on ehdottanut yhteisen valuutan — eurovaluutan— luomista Eurooppaa varten. Tällä yhteisellä eurooppalaisella maksuvälineellä olisi kansainvälisessä kaupassa samanlainen asema kuin dollarilla ja puunalla. Talousministeri Schmycker myönsi, että hän oli keskustellut asiasta Ranskan valtiovarainministerin kanssa. Täten siis de Gaullen ajama politiikka dollarista ja punnasta riippumattoman valuuttavarantoyksikön luomisesta on astunut ainakin keskustelussa askeleen eteenpäin.

Ranskan tarkoituksena — de Gaullen ja hänen rahaministerinsä puheiden mukaan — on alun perin ollut Ranskan frangin nostaminen kolmanneksi maailman varantovaluutaksi. Tällaiseen Ranskalla ei ole yksin ja omasta takaa taloudellisia resursseja, vaikka se vaihtaisikin kaikki dollarinsa kullaksi. Länsi-Saksa on nyt rientänyt esittämään oman lisänä. Länsi-Saksa kärsii niin kuin itse asiassa kaikki muutkin eurooppalaiset maat dollarin yliarvostuksesta, minkä on aiheuttanut pääasiassa yli 30 vuotta vanha muuttumattomana pysynyt kullan pakkohinta 35 dollaria unssilta. Mutta on kokonaan eri asia hyväksyykö Ranska Länsi-Saksan esityksen eurovaluutasta, mikäli tämän uuden valuuttamyhmittymän johdossa ei olisi Ranska itse.

Neuvostoliitto on esittänyt kärkeviä ajatuksia dollarin keinotekoisesta herruudesta maailman maksuliikenteessä. Pääasiassa tämä herruus on koskenut tähän asti kapitalistisia teollisuusmaita ja kehitysmaita. Neuvostoliiton omista suunnitelmista ei sen sijaan ole esiintynyt julkisuudessa mitään merkittäviä mainintoja. Se tiedetään, että Neuvostoliitto on maailman toiseksi suurin kullan tuottaja ja että sen reservit ovat huomattavasti suuret. Silloin tällöin on vihjailtu, että Neuvostoliitto keräisi jatkuvasti suuria reserveja pitäen silmällä tulevaisuudessa tapahtuvaa ruplan siirtymistä täysin vaihtokelpoiseksi valuutaksi kultapohjalla. Mitään Neuvostoliiton omia lausuntoja asiasta ei ole ollut käytettävissä. Kun Neuvostoliiton ulkomaankauppapankin, Vnpjestorgbankin Lontoossa toimiva sisarpankki, Moscow Narodny Bank, joka luetaan suurpankkien luokkaan, julkaisi jokin aika sitten neljänneskatsauksen, missä käsiteltiin pankin nykyisiä ja tulevia tehtäviä, herätti asia melkoista huomiota pankkipiireissä. Pankin julkaisussa mainittiin mm.: Tulevaisuudessa keskustellaan mahdollisuudesta vaihtaa vaihtokelpoisia ruplia kultaan ja muihin vaihtokelpoisiin valuuttoihin.

* * *

Tosiasia on, että Neuvostoliiton merkitys maailmankaupassa on viime vuosina suuresti kasvanut ja sen mielenkiinto idän ja lännen välisen kaupan laajentamiseen on tunnettua. Tämä laajentunut kauppa vaatii myös pankkitoimen laajentamista. On pantava merkille, että Moscow Narody Bank muutti viime vuonna nimensä tähänastista "kansainvälisemmäksi" ja sen nimi on nyt Taloudellisen yhteistyön kansainvälinen pankki (International Bank for Economic Co-operation). Sillä on toiminut parin vuoden ajan sisarpankki Libanonissa. Tämä sisarpankki askartelee pääasiassa kultakauppojen parissa, Neuvostoliiton ulkomaankauppapankilla on myös Pariisissa sisarpankki (Banque Comercial pour l'Europe du Nord) joka on parin viimeksi kuluneen vuoden aikana saavuttanut miltei äänettömästi yhä suurempaa merkitystä. Se luetaan myös suurpankkien luokkaan.

Dollari ja punta eivät enää vastaa läheskään paisuneen kansainvälisen tavaraliikenteen vaatimaa maksuvälinemäärää. Kriisiä ei poistaisi edes eurovaluuttakaan siinä mielessä ja muodossa kuin Länsi Saksan talousministeri on sen äsken esittänyt. Viime aikoina on käynyt ilmi Neuvostoliiton ja Ranskan etujen yhtenäisyys. Tätä korosti äsken mm. Neuvostoliiton Pariisin suurlähettiläs Vinogradov. Jos missään, niin nykyisessä maksujärjestelmäkriisissä Ranskan ja Neuvostoliiton edut ovat samat. Kun pyritään vapautta maan maailmankauppaa täydessä laajuudessa, ei siitä voida jättää oheen Neuvostoliittoa ja muita sosialistisia maita. Tällöin herää kysymys, mikä on ruplan osuus kansainvälisenä vaihtokelpoisena valuuttana kultapohjalla. — Libra.

Pacific Tribunen 30 vuotisjuhla huhtik. 3 pnä

Vancouver. — "P. T:n iltapäivä" juhlan ohjelmiston kohokohtana tulee olemaan Pacific Tribune lehden päätoimittajan Tom McEwenin jutut mainitun lehden 30-vuotistaipaleen hauskimmista tapauksista.

"Tom and Jane"-nimiset kansanlaulajat antavat musikaallista vaihtelua ohjelmalle minkä avaa Effie Jones.

Tämä tilaisuus on huhtik. 3 pnä kello kahdesta viiteen iltapäivällä. Stry haalilla, 125 E. 8th.

Tarjolla on kotikeittoiset ruoat, myydään käsin tehtyjä esineitä ja muita lahjaesineitä, makeisia, yhtä ja toista, sekä kukkia. Joku saa kaksi sisäänpääsylippua Moisyev tanssiesitykseen ja käsinkudotun villapaidan ym lahjoja.

Saadakseen lisää tietoa tilaisuudesta, tai antaakseen apua voitte soittaa mrs. Sheardille, puhelin numero FA 1-3888, tai mrs. Taylerille puhelin HE 3 2680.

Messerschmidt tuottaa Starfightereita NATOlle

Bonn. — Lentokonetehdas Messerschmidt, joka oli eräs Wehrmochtin taistelukoneiden suurimmista toimittajista sodan aikana, lujittaa asemaansa Saksan liittotasavallassa ja ulkomailla. Lehdistön ilmoituksen mukaan Messerschmidt-tehdas osallistuu Dornen, Heincketin ja Siebelin tehtaiden kanssa Starfligter-F 104-suihkukoneiden valmistukseen. Nämä suihkukoneet ovat tarkoitetut Bundeswehrin ja muiden NATO:n maiden ilmavoimien käyttöön.

Messerschmidt laajentaa yhteistyötään Siebelin lentokonetehtaiden kanssa, jotka osallistuvat Brege Atlantic-taistelukoneiden tuotantoon.

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Askel pysyviin avaruusasemiin

Moskova. — Tunnettu neuvostoliittolainen biologi Alexander Kuzin lausui, että Aleksei Leonovin poistuminen avaruusaluksesta kävi mahdolliseksi vasta sen jälkeen kun oli valmistettu avaruuspuku, joka kykeni suojelemaan häntä luotettavalla tavalla kosmisen säteilyn vaikutukselta ja auringon tuhoisilta säteiltä. Tämä puku turvasi myös hänen normaalin hengityksensä.

Kuzin pitää koetta erittäin tärkeänä mannerten välisten kosmisten asemien muodostamiselle. Ne voidaan luoda sellaisten ihmisten käsin, jotka jättävät avaruusaluksensa ja siirtyvät avaruuteen. Aleksei Leonov todisti kokeellaan, että avaruuden valloittamisen jatkaminen on täysin mahdollista, tiedemies lausui.

Avaruuspuku kesti kokeensa

Moskova. — Sen ihmeellisen avaruuspuvun, joka Aleksei Leonovilla oli päällään hänen suorittaessaan historian ensimmäistä taivalta avaruudessa, suunnitteli ryhmä nuoria tiedemiehiä ja pääasiassa eräs heistä, joka on vasta täyttänyt 30 vuotta.

Tästä puvusta on jo kirjoitettu maailmalla paljon. Sen piti turvata avaruuslentäjän hapen saanti ja suojata hänet avaruuden vahingolliselta säteilyltä. 30-vuotias puvun kehittäjä, jonka nimeä ei Moskovassa ole saatettu julkisuuteen, kertoo, että sen luomisessa oli monia vaikeuksia. Puvun piti olla sellainen, että sen kanssa ei palaisi auringonsäteiden vaikutuksesta, eikä paleltuisi avaruusaluksen varjossa. Kun materiaalit lopulta löytyivät, niitä kokeiltiin kosmista avaruutta vastaavissa olosuhteissa. Kaikki silmänaukkojen lasia myöten oli erittäin tarkasti ja vakavasti harkittava.

Varsinainen kokeilu tapahtui kuitenkin koko maailman silmien edessä. Puvun kehittäjä sanoo, että hänelle oli vaikea hetki, kun hän näki Leonovin tulevan avaruusaluksesta.

— Nyt kuitenkin kaikki on jo ohi. Puku osoittautui sekä luotettavaksi että käytännölliseksi.

Poliisirooli USAn "korkeita velvoitteita"

Washington. — USA:n on pysyteltävä edelleenkin vapaan maailman ainoan maailmanvaltion roolissa, lausui USA:n varaulkoministeri George Ball viime keskiviikkona. Hän huomautti, että Amerikka ei voi kieltäytyä "järjestyksen ja stabiliteetin tukemisen korkeista velvotteista missään 'vapaan maailman' osassa".

Ball yritti saada oikeutusta tälle maailmanpoliisiroolille vetoamalla siihen, että "velvollisuutemme maailmassa ja USA:n turvallisuus ovat eroamattomasti toisiinsa liitetyt".

Ball arvosteli ns. uusisolationisteja, joihin kuuluu mm. joukko senaattoreita. He vaativat Yhdysvaltoja vähentämään "sotilaallisia velvoituksiaan" ulkomailla. Varaulkoministeri nimitti "pettäväksi opiksi" heidän vaatimuksiaan, että USA luopuisi asteittain suurimmasta osasta sotilaallisia velvoituksiaan Aasiassa, Afrikassa ja muissa kaukaisissa maailmankolkissa.

Ball arvosteli myös länsieurooppalaisia valtiomiehiä, jotka vaativat USA:n panoksen vähentämistä.

Kaikki 68 kuolivat

Istanbul. — Kaikki 68 kaivostyöläistä, jotka viime perjantaina jäivät sulkeuksiin Amasyassa. Pohjois-Turkissa sattuneessa kaivosräjähdyksessä, ovat saaneet surmansa, ilmoitti Turkin työministeri Ibsan Kaglayangil.

54 kaivostyöläistä pelastui onnettomuudesta, joka johtui kaasun räjähtämisestä.

LEO'S B/A SERVICE
Kunnostetaan kaikenmallisia autoja. B/A autorenkaita ja välineitä
Puhelin 344-8231
Cumberland ja Munro kat. kulm.
Port Arthur Ontario

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
516 Simpson St. Fort William

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Suomen Nuorison Liiton ryhmä, joka käsittää 32 henkilöä, saapuu Port Arthuriin lauantaina, tk. 27 pnä ja antaa täällä konsertin sunnuntaina, tk. 28 Lakeview korkeakoululla.

* * *

Kaiku kuoro esitti lyhyen laulukonsertin täällä Dawson Court vanhainkodissa viime sunnuntaina iltapäivällä. "Dawsonin asukkaat", joissa on suuri määrä suomalaisia, nauttivat mielenkiinnolla esityksistä ja ilmaisivat toivomuksen että vierailisivat uudestaan.

CSJ:n Port Arthurin osasto päätti osallistua näytelmäjuhliin Sudburyssa pääsiäisenä. Sitä varten kilpailunäytelmä "Ei Ikinä" esitetään Kaiku kuoron järjestämässä iltamatilaisuudessa huhtikuun 10 pnä. Se on samalla "kenraaliharjoitus" tälle hauskalle vierailunäytelmälle.

Lakehead University-opiston koululaiset kuuluttivat viime viikolla, että sunnuntaina järjestetään virallinen marssi Yhdysvaltain neekerien äänioikeuksien puolesta. Sunnuntaina mielenosoittajat menivät Canada — USA rajalle ja marssivat Pigeon Riverin tulliviraston edustalla tunnuksien kanssa.

* * *

Uuden demokraattipuolueen Fort Williamin naisten ryhmän vuosikokouksessa kuultiin viime torstaina raportit viime vuoden toiminnasta, erikoisesti korostaen toimintaa naisille vanhuuseläkkeen saamisessa ikärajan alentamiseksi.

Virkailijain valinnassa äänestettiin presidentiksi mrs. J. Kelso, varapuheenjohtajaksi mrs. M. Johnson, sihteeriksi mrs. L. Prokosh, rahastonhoitajaksi mrs A. Kornlyo ja valistustyön ohjaajaksi mrs. M. Blitz.

Arvokalaa löytyy vielä 600-1000 m. syvyydestä

Moskova. — Viisi vuotta kestäneet neuvostoliittolaiset tutkimukset Tyynen valtameren koillisosassa ovat tuoneet erinomaisia tuloksia. Beringinmeressä, Alaskanlahdella ja Aleuttien vesillä on löydetty niin runsaasti kalaa, että Neuvostoliiton kalastus voidaan näillä paikoilla nostaa ainakin seitsenkertaiseksi entisestään.

Neuvostoliiton kalantutkijat esittivät jo 50-luvulla olettamuksen, että Tyynen valtameren pohjois- ja itäosien pitäisi olla "ihanteellista laidunta" kampelalle, sillille, meriahvenille ja muille ruokakaloille. Tämän teorian paikkansapitävyyttä on sittemmin tutkinut niin sanottu Beringinmeren tutkimusretkikunta, joka suoritti 90 matkaa Tyynellä merellä. Se tutki 4,5 miljoonan neliökilometrin laajuisen vesialueen, suoritti noin 9000 tarkkailutroolausta ja pysähtyi yli 13,000 kertaa tekemään hydrologisia, planktoni- ja iktyoplanktonitutkimuksia.

— Olemme onnistuneet saattamaan häpeään ne epäilijät, jotka monien vuosien ajan väittivät, ettei suurissa syvyyksissä ole arvokkaita kaloja, lausui TASSin kirjeenvaihtajalle eräs retkikunnan johtajista, professori Pjotr Moisejev.

Retkikunnan tutkimusalukset laskivat usein troolinsa 600—1000 metrin syvyyteen ja osoittautui, että nimenomaan juuri valtameren alimmissa kerroksissa oleskelivat pallakset ja muu arvokala.

"Sarjatroolausta voidaan helposti soveltaa syvänmerenkalastukseen", tähdensi professori Moisejev. — Suotuisa lämpötila sekä planktonin runsaus Tyynen meren koillisosassa takaavat sen, että tällä alueella kalakanta jatkuvasti uudistuu. On todennäköistä, että tehokkaan kalastuksen alkaessa tällä alueella löydetään sieltä vielä sairaa ja turskaa.

Automatisoituva konttorityöala

Tokio, Japani.— Foneettinen kirjoituskone mikä tunnetaan "Sonotype"-nimellä on kehityksen alla täällä sijaitsevassa Kyoto yliopistossa.

Tämä kone voi ilman pikakirjoittajan tai konekirjoittajan apua automaattisesti konekirjoittaa lausutun sanan. Kirjoituskoneen näppäimet saadaan toimimaan puhumalla mikrofoniin ja tällöin tulee automaattisesti kirjoitetuksi mitä on sanottu.

Täällä arvioidaan että kone saadaan markkinoille viiden vuoden sisällä. Silloin se voisi viedä työn puoleltatoistamiljoonalta sihteeriltä Japanissa.

Samanlaisen koneen kehitystyötä tehdään myös RCA:n laboratoriossa New Yorkissa ja Sveitsissä.

Maanjäristys Lapissa

Maanjäristys herätti Lapin läänin asukkaat laajalla alueella varhain viime lauantaiaamuna.

Sodankylän geofysikaalisesta observatoriosta kerrottiin maanjäristyksen keskuksen olleen Sodankylässä Syväjärvenkylän lähistöllä. Järistys, joka havaittiin mm. Sodankylän ja Kittilän kirkonkylässä sekä laajalla alueella Syväjärvenkylän ympärillä, tapahtui klo 4.45. Mitään vahinkoja ei järistys tiettävästi aiheuttanut.

Voimakuudeltaan tämän maanjäristyksen suuruusluokkaa olevia järistyksiä tapahtuu oloissamme keskimäärin 5-6 vuosikymmenessä. Lauantaiaamun maanjäristys oli likimain samaa suuruusluokkaa, ehkä kuitenkin hiukan heikompi, kuin Kuusamossa ja Sallassa talvella 1960 tapahtuneet.

Tilatkaa Vapaus!

Edustamme
Icelandic Airlines
Puhelin 675-5683
Ritari Agencies
7 Cedar St.
SUDBURY
"Huoletonta Lomailua"

ICELANDIC...
Edullisin lentomatkasijoitus
SUOMEEN!
ALHAISIMMAT
LENTOLIPPUHINNAT EUROOPPAAN
SÄÄNNÖLLISESTI TOIMIVISTA LENTOYHTIÖISTÄ
Nyt on aika käyttää hyväksenne Icelandic'in alhaisia Säästösesonkihintoja. Säästätte matkanne päätepisteestä riippumatta . . . lippunne maksaa huomattavasti vähemmän kuin jet säästöluokan lippu Skandinavian-avainkaupunkeihin ja muihin Euroopan maihin. Ottakaamme New York—Helsinki edestakainen matka vertailuperusteeksi. Yhdessä lentäessä mies ja vaimo voivat säästää jopa $174.80 verrattuna jet säästöluokan edestakaishintoihin.
Muistakaa, että Icelandic'in hinnat ovat aina alhaisimmat kaikkina vuodenaikoina . . . yhteen suuntaan tai meno/paluu kautta vuoden. Lentäkää mukavan tilavasti uusilla nopeilla Rolls-Royce 400 potkuriturbiinikoneilla ja luotettavilla "pitkän matkan" DC-6B koneilla. Vapaa ruoka-, juoma- ja välipalatarjoilu. Pyytäkää nyt täydelliset yksityistiedot matkatoimistoltanne.
NEW YORKISTA: ISLANTIIN, ENGLANTIIN, SKOTLANTIIN, HOLLANTIIN, NORJAAN, RUOTSIIN, TANSKAAN, SUOMEEN, LUXEMBURGIIN.
Käyttäkää Icelandic'ia — niin säästätte — matkallanne Eurooppaan ja kauemmaksikin.
Alhaisempien Atlantin lentohintojen ESITAISTELIJA
ICELANDIC AIRLINES
LOFTLEIDIR
610 Fifth Avenue (Rockefeller Center) New York 20 • PL 7-8585
NEW YORK • CHICAGO • SAN FRANCISCO
PYYTÄKÄÄ POSTITSE ESITTELYLEHTINEN XF
American Express-yhtiön Credit Card hyväksytään
(11-25)

RITARI AGENCIES LTD.
Vakuutus- ja Matkailutoimisto
7 CEDAR ST. SUDBURY PUH. 675-5683

OPTOMETRISTI
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156 — kotiin 673-2674
30 ELM ST. EAST YLAK.
SUDBURY ONTARIO

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

"Cash & Carry" hinnoilla
KAIKKI RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEET
tai velaksi helpoilla vähittäismaksuilla ja ilmaisella tuontipalvelulla. VANEERIA, LAUTAA, OVIA YM. Uutta ja käytettyä tavaraa. Pesuammeita, toiletteja, sinkkejä, putkea ym.
KÄYTETTYJÄ ALUMIINISIA VUORAUSLEVYJÄ
ulkorakennuksiin ym.
Hyvässä kunnossa
3'x8' .... kpl. 1.75
Greenspoon Bros.
LIMITED
214 Notre Dame 674-4259 Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Kulkurin morsian" - näytelmän kenraaliharjoitukset perjantaina klo 7.30 illalla.

Lasten suomikoulu on Finnish haalilla tiistai-iltaisin, alkaen kello 5.30 Trout Laken alueen lapset kuljetetaan Työn Puiston kohdalta kello 5.15 illalla ja tuodaan takaisin.

"Sävel"-kuoron harjoitukset ovat keskiviikkoisin kello 7.30 illalla.

Melody orkesterin harjoitukset ovat maanantaisin kello 7.30 illalla.

Lainakirjasto on avoinna keskiviikkoisin kello 7—8 illalla.

"Kulkurin morsian"-näytelmä esitetään Finnish haalilla sunnuntaina tkn 28 pnä alkaen klo 7 ip.

Alerts-Visan kokous Finnish haalilla torstaina, tk. 25 pnä alkaen kello 8 ill. Tärkeitä asioita.

Melody-orkesterin vuosijuhla Finnish haalilla sunnuntaina huhtikuun 4 pnä alkaen kello 7 illalla.

Sudburyn osaston kuukausikokous Finnish haalilla tiistai-iltana huhtik. 6 pnä, alkaen kello 7.30.

Sanomalehtikerhon kokous Finnish haalilla maanantai iltana maalisk. 29 pnä alkaen kello 7.30. Sanomalehtikerhon bingo on Finnish haalilla torstai-iltana huhtik. 1 pnä alkaen kello 7.30.

Työn Puiston mainio sauna on yleisön palveluksessa keskiviikkoisin lauantaisin ja sunnuntaisin klo 1—11 ip.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
52 Elm St. East Sudbury

A.K. Electronics
Radio- ja TV-korjausta
Puh. 674-7241, kotiin 673-7414
ANDY KANGURIN henkilökohtainen palvelu
787 Lorne St. S. Sudbury

HALUTAAN TALONMIES
SUDBURYN FINNISH HAALILLE
Talonmiehen etuihin kuuluu kahden huoneen lämmitetty huoneisto sähköineen. Toimeen kuuluu haalin huolto, puhdistus ja vuokraaminen. On omattava välttävä englanninkieli.
Hakemukset palkkavaatimuksineen on lähetettävä niin pian kuin mahdollista, viimeistään huhtikuun 10 pnä allaolevalla osoitteella:
JOHTOKUNTA
BOX 354, SUDBURY, ONT.
27-30-1-3

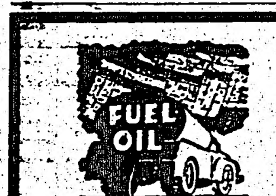

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

JENSEN'S BUILDING CENTRE
1716 Regent St. S. — Puhelin 674-2722 — Sudbury
NYT VARASTOSSA SUOSITTUJA
SUNWORTHY seinäpaperia
Kauniin kuviollisia ja uutuus seinämaalauskuviollisia
MYÖS LAATUMAALIA EDULLISIN HINNOIN
TEEMME RAKENNUKSIEN UUDISTUKSIA JA KORJAUKSIA — KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI

"AMMATTIMIES ON AINA AMMATTIMIES"
siksi on edullista lähettää vaatteenne
Deluxen "Custom"-puhdistukseen
"CUSTOM"-KEMIALLISESSA PUHDISTUKSESSA saa jokainen vaate erillisen SPESIALISTIEN TARKKAILUN.
Voitte HUOLETTA lähettää kalleimmat ja pidetyimmät vaatteenne, kuten kauniit leningit, puvut ym. ja olla vakuutettuja, että ne käsitellään mestarillisesti.
"EI MAKSA ENEMPÄÄ"
Vapaa kotipalvelu
PUHELIN 674-4238
DELUXE CLEANERS
1123 Lorne Street Sudbury
Paljon vapaata parkkeeraustilaa
(20-25-29 2-6-8)

Sävel-kuorolla kabaretti-ilta

Silloin tällöin "vaihteen vuoksi" kaivattavia kabarettikemuja ei ole ollut Finnish-haalilla pitkään aikaan. Mutta nyt on luvassa riemukas kevätkabaretti, jonka järjestämisestä vastaa Sävel-kuoro. Kemut pidetään huhtik. 10 pnä Finnish-haalilla ja soitosta huolehtii Leo Niemen yhtye. Pidetäänpä hauska ilta mielessä.

"Markkinatansseihin" on jo saatu 25 käsityölahjoitusta

Naisten ja miesten näppärillä käsillä valmistettavat sievät käsityöt tulevat tänäkin vuonna auttamaan kansalaistemme kulttuuritoimintaa Sudburyn alueella.

Huhtikuun lopulla Finnish-haalilla pidettäviin karnevaali- eli markkinatansseihin on jo tähän mennessä saatu 25 hienoa käsityölahjoitusta — ja lisää on tulossa. Tarkoituksena on tilaisuuteen saada yli 50 lahjavoittoa, että mahdollisimman monen "onnen myyrän" suu olisi "messingillä" markkinapäiväiltana. Valmiina olevista käsitöistä on 11 naisten tekemiä ja 9 miesten käsialaa — mutta miehet eivät kaiket anna näin helpolla periksi? Käsityölahjoituksia otetaan kiitollisin mielin vastaan, sanovat tilaisuuden järjestämisestä vastuussa olevat miehet ja naiset.

— Makkaratikun veistäjä.

Wanupin osastolla tärkeä kokous

CSJn Wanupin osastolla on tärkeä kokous sunnuntaina, maaliskuun 28 pnä, alkaen kello 1.30 ip. Kokous pidetään Ida Romon kodissa. Kaikki tervetulleita.

Muistutus ja kutsu lyhyesti vain

Tervetuloa Finnish haalille maaliskuun 28 pnä, kello 7 illalla seuraamaan kominäytöksistä, näytelmää Kulkurin morsian.

Toivotaan ettei paha sää eikä sairaus estä kenenkään tuloa ensi sunnuntaina sillä se on monipuolinen, hauska ja ilahduttava esitys vanhoille ja nuorille (9—90 ikäisille).

Sanottakoon vielä, että näytelmässä näette erään ilkeän sulhasen, joka lopussa häviää, vaikka omasta mielestään hänen puolellaan on "laki ja oikeus". Eipä sillä, on siinä toisenlaisiakin sulhasia — oikein hauskan näköisiä ja vieläpä pajlaapäisiäkin. Maryllä on ollut "ainakin seitsemän" joista hän silloin tällöin huviksen laulelee.

Voisinhan tässä kirjoittaa tämä näytelmä vaikka uudelleen, mutta ei ole tilaa. Siis parempi on kun tapaamme toisemme Finnish haalilla ensi sunnuntaina ja menemme sitä seuraamaan. — "Sally".

Sairaslistalla

Toivo Taipale, Beaver Lakelta, on hoidettavana Sudbury Memorial sairaalassa, huoneessa No 315. Hän voi vastaanottaa vieraita.

Yhteinen muisto Suomi-vieraille

Kiittäen sunnuntai-iltaisessa korkeakoulun juhlatilaisuudessa sudburylaisia hyvästä kannatuksesta, Suomen Nuorison Liiton tanhu- ja musiikkiryhmän yleisjohtaja Helvi Jukarainen luovutti yhdeksän järjestön yhteistoimintakomitealle muistoksi pöytäkokoa olevan Suomen Nuorison Liiton lipun. Komitean jäsenillä saatujen tietojen mukaan hänen kerrotaan myöhemmin luvanneen lähettää niitä kaksi lisää — yksi lippu yhteistoimintaan osallistuneiden järjestöjen kullekin haalille.

Alueen maanteiden korjaustöiden johtaja kuollut

Monille Sudburyn alueen suomalaisille hyvin tunnettu maantieministeriön entinen paikallisten korjaustöiden johtaja, 72-vuotias Edwin Diebel kuoli tiistaina Sudburyn General sairaalassa lyhyen sairauden jälkeen.

Lähinnä jäi suremaan hänen vaimonsa Anna, os. Mäkinen ja kolme poikaa.

Diebel ryhtyi työskentelemään maantieministeriön paikalliselle osastolle vuonna 1937 ja siirtyi eläkkeelle vuoden 1960 syyskuussa, 23 vuoden palvelun jälkeen.

Stobie-kaivoksessa ennätyssuuri malmin räjäytys

Incon Stobie-kaivoksessa suoritettiin tänä talvena kaivosteollisuuden historian suurin maanalainen räjäytys, mikä irroitti noin 3,750,000 tonnia malmia ja 1,500,000 tonnia kiveä.

Se malmimäärä mikä tässä räjäytyksessä irtaantui olisi muodostanut pinta-alaltaan 300 jalan 160 jalan laajuisen ja 750 jalan korkuisen tiiviin malmimöhkäleen. Sen irroittamiseen käytettiin 464 tonnia räjäytysainetta. Tällä ennätyssuurella räjäytyksellä irroitettiin kaikkiaan 36,000.000 kuutiojalkaa malmia.

Räjäytyksen suunnittelussa ja sitä valmistelevassa työssä meni yli vuosi, ilmoitettiin yhtiön taholta.

USAn KUUN KUVAUS ERITTÄIN ONNISTUNUT

Pasadena, Calif. — Yhdysvaltain Kuun tutkimiseksi matkaan lähetetty televisiolaitteilla varustettu Ranger raketti syöksyi Kuuhun eilen aamulla vähän jälkeen kello 9, ilmoituksen mukaan noin neljän mailin etäisyydessä siitä mihin se oli tarkoitettu, Alphonsus-kraateriin. Televisiolaitteet ottivat matkalla 6,150 kuvaa ja välittivät niitä Maahan. Matkan viimeisen 20 minuutin kuluessa näytettiin Yhdysvaltain televisiossa noin 200 näistä kuvista — siis raketin ollessa kaikkein lähimpänä Kuuta.

Yhdysvaltalaisten tiedemiesten tarkoituksena on tutkia näiden televisiokuvien välityksellä saatujen kuvien avulla minkälaiset mahdollisuudet olisi lähettää ihminen Kuuhun. Joissakin toivorikkaimmissa ennustuksissa ollaan sitä mieltä, että näin voisi tapahtua jo vuoteen 1970 mennessä.

Eräs Yhdysvaltain avaruushallinnon virkailija sanoi sanomalehtimiehille tämän tiedotuksen jälkeen; "Meidän Kuu-tutkimuksemme ovat hyvällä alulla ja hyvissä käsissä."

Vielä ei ole kuitenkaan kyetty toteamaan josko tutkitun kraaterin pohja olisi sopiva laskeutumispaikka ihmisiä kantavalle avaruuslaivalle.

Viimeisen 20 minuutin aikana viiden sekantin väliajoin näytetyissä televisiokuvissa ensimmäinen oli otettu 1,300 mailin etäisyydessä. Siinä nähtiin kolme suurta kraateria kolmiossa — näistä Ptolemaeus ylhäällä, Alphonsus vasemmassa alanurkassa ja Albategnius oikeassa alanurkassa.

Ranger IX syöksyessä 6,000 mailin tuntinopeudella kohti tavoitettaan kaksi näistä kraatereista hävisi television kuvaruudulta ja kuvassa näkyi yksin Alphonsus-kraaterin kohta, mihin oli suunniteltu raketin matka päättyväksi. Tämä tapahtui kello 9.08 eilen aamulla ja vain neljän mailin etäisyydessä aiotusta kohdasta.

Viimeisimmissä kuvissa nähdään että kraaterin pohja näyttää jokseenkin tasaiselta ja että sen pinnassa on vain tuhansien meteoriittien jättämiä kuoppia ja mailien pituisia railoja.

Tämä oli kolmas onnistunut yritys Ranger-sarjassa, joka joutui ankaran arvostelun kohteeksi sen jälkeen kun kuusi ensimmäistä yritystä epäonnistui.

Sudburyn piiri saa liittohallituksen kaksi projektia

Alahuoneen istunnolle viime maanantaina esitettyyn liittohallituksen menoarvioon vv. 1965—66 sisältyy Ontarion maakuntaa varten $21,961,000 arvosta yleisten töiden suunnitelmia, joista kaksi Sudburyn alueen projektia.

Molemmat projektit ovat satama ruoppauksia. Parry Soundin satamanruoppauksen arvioidaan maksavan $145,000 ja Little Currentin $200,000.

Seuraavat projektit oli lueteltu Pohjois-Ontarion osuudeksi:

Fort William — vanhan tullirakennuksen uusimiseen $105,000; vanhan yleisen rakennuksen uusimiseen $75,000.

Järvienpäässä — sataman korjauksiin ja parannuksiin $685,000.

Moose Factory — satamaruoppaus $65,000.

Moosonee — yleinen rakennus $75,000.

Sault Ste. Marie — sataman parannuksiin $75,000.

Humalaisena sakkoa entiselle RCMP-miehelle

Entinen RCMP-poliisiupseeri, joka keskiviikkona sanoi paikallisessa poliisioikeudessa ajaneensa autoa 35 vuotta ilman että olisi tapahtunut minkäänlaista vahinkoa, havaittiin syylliseksi väkijuomien vaikutuksen alaisena auton ajamisesta ja tuomittiin maksamaan $75 sakkoa ynnä kulut.

57-vuotias Harvey Sorbo, joka asuu 237 Penman Ave. Garsonissa asetettiin syytteeseen sen jälkeen kun oli tapahtunut kolmen auton kolari Lasalle Blvd:illa, jolloin hänen autonsa oli luisunut Parry Soundista tulevan auton ja olevan Andre Bernachisin auton perään.

Poliisikersantti Frank Cooper todisti oikeudessa että syytetty oli tottu hengityskoe osoitti hänen veressään olleen 1.6 promillia alkoholia.

Sorbo väitti että hän oli juonut ainoastaan viisi olutta Frood kadun varrella olevassa Polish haalissa pidetyissä tansseissa, ja että hän ei juonut sen jälkeen kun haali oli suljettu puolenyön aikana. Hän oli mennyt erääden tuttujen kotiin missä oli syönyt myöhäisen iltapalan ja oli ollut kotiinsa menossa kun kolari tapahtui kello 2.15 aamulla.

Israelilaiset tuomitsevat suhteet Länsi-Saksaan

Tel Aviv. — Tuhannet israelilaiset osallistuivat tämän viikon alussa joukkokokoukseen, missä opposition johtaja Menahem Begin kansallismielisestä Herut-puolueesta tuomitsi sen, että Israelin ja Länsi-Saksan välillä on aikeita solmita diplomaattiset suhteet.

Hän kehoitti kuulijoitaan pysymään kotonaan ja kohottamaan lipputankoihinsa Israelin lipun varustettuna mustilla surunauhoilla silloin kun Länsi-Saksan suurlähettiläs saapuu maahan.

Irakille talousapua N-liitosta

Moskova. — Neuvostoliiton ja Irakin kesken solmittiin viime viikolla Moskovassa taloudellista ja teknillistä yhteistyötä koskeva sopimus.

Sopimuksen mukaan Neuvostoliitto auttaa Irakia vesivoimalaitoksen sekä eräiden muiden talouskohteiden mm. traktorien kokoamistehtaan rakentamisessa. Neuvostoliittolaiset asiantuntijat avustavat kastelujärjestelmien ja maanparannustöiden suunnittelussa.

Whitefishiin jäähalli?

Whitefish, Ont. — Luonnonjäätä käyttävän luisteluhallin rakentamiskysymys Druryn, Denisonin ja Grahamin yhdistyneiden kuntien toimesta Canadan 100-vuotisprojektina tullaan alistamaan kansan äänestyksen ratkaistavaksi.

Kunnanisemies Peter Zvonkovich päätti tiistai-iltana, että kansanäänestys kysymyksestä on tarpeellinen koska "kunta on niin pieni ja halli maksaisi niin paljon jotta asukkaille pitää antaa tilaisuus esittää mielipiteensä."

Myöhemmin pidetyssä kokouksessa sitten valtuusto tulee määräämään koska tämä äänestys pidetään.

Kunnanvaltuusto esitti että tämä luisteluhalli, jossa olisi rajoitettu määrä istumapaikkoja, ei tulisi maksamaan yli $50,000. Laitoksen rahoittamiseksi saataisiin apua Canadan 100-vuotisjuhlarahastosta. Sen lisäksi saataisiin apurahoja maanviljelys- ja opetusministeriöiltä ja työ tehtäisiin talvityö ohjelman alaisuudessa.

KAIKILLE OSAKKAILLE!
Olkaa hyvä ja huomioikaa, että
International Co-operative Stores Limited'in
osakkeenomistajien
VUOSIKOKOUS
pidetään
Sunnuntaina, huhtik. 11 pnä 1965
kello 10 ap.
FINNISH-HAALILLA
316 Bay Street, Port Arthur, Ontario
Päivätty Port Arthurissa maalisk. 24 pnä 1965.
J. E. QUINN, presidentti
Sivuliikkeiden kokoukset:
FORT WILLIAM: maanantaina, huhtikuun 5 pnä klo 8 illalla, Ukrainian Labour Temple, 203 Ogden St.
KAMINISTIQUIA: Maanantaina, huhtikuun 5 pnä klo 8 illalla, Dog River Hall (Pohjolan haalilla)
GERALDTON: Tiistaina, huhtikuun 6 pnä klo 8 illalla, Parish Hall, Main Street
NOLALU: Tiistaina, huhtikuun 6 pnä klo 7.30 illalla, Community Hall, Nolalu, Ont.
SOUTH GILLIES: Torstaina, huhtikuun 8 pnä klo 7.30 illalla.

Ihmiskunta kaupunkilaistuu

New York. — 700 miljoonaa henkilöä eli lähes neljännes maapallon väestöstä asui vuonna 1960 kaupungeissa, ilmenee YK:n julkaisemasta katsauksesta. Kaupunkien asukasluku kymmenvuotiskaudella 1950—60 kasvoi 40 prosentilla. Vuosisatamme alussa kaupunkilaisväestö käsitti vain 9 prosenttia koko maapallon väestöstä.

Kaupunkilaistumisprosessi on ollut kaikkein hitain Afrikassa. Niinpä esimerkiksi Ugandassa on ainoastaan yksi kaupunki, jonka asukasluku kohoaa 20,000 henkeen. Afrikassakaan kehitys ei ole ollut kaikkialla samanlainen. Tätä osoittaa mm. Senegal, jossa yli viidesosa väestöstä on kaupunkilaisia. YAT:ssa kaupunkilaisväestön osuus on peräti 40 prosenttia.

Onnitteluja avaruussaavutuksen johdosta

Washington. — Voimme tervehtiä ilolla venäläisten saavutusta avaruuden tutkimisessa.

Heidän tieteensä ja tekniikkansa saa heidät ihastuksiimme, lausui USAn varapresidentti Hubert Humphrey.

Pitäessään puheen kansallisen avaruusviikon päivällisillä huomautti varapresidentti, joka on myös kansallisen ilmailu- ja avaruustutkimushallinnon puheenjohtaja, että Neuvostoliitto on USA:n edellä avaruusalan painon suhteen ja että "sillä epäilemättä on etumatkaa niiden vaikutusten tutkimisessa, joita kosmisella ympäristöllä on ihmiseen ilmeistöön".

Joka kerta kun Yhdysvallat "pitää tauon" avaruuskilvassa, "Neuvostoliiton yritykset avaruuden valloittamisessa aiheuttavat meille iskun. Näin on tapahtunut ensimmäisen sputnikin lähettämisestä vuodesta 1957 alkaen ja sitä on jatkunut aina ihmisen avaruuspukuun sonnustautumiseen saakka", sanoi Humphrey.

Neuvostoliitto toteuttaa avaruusohjelmansa "valtavalla menestyksellä", lausui Humphrey. Hän ilmaisi toivomuksen, että "avaruutta tultaisiin käyttämään vain rauhanomaisiin tarkoituksiin".

JOHNSON ONNITTELEE

Austin, Texas.—Presidentti Johnson on lähettänyt onnittelusähkeen neuvostoliittolaisille avaruuslentäjille ja tiedemiehille Voshod 2:n onnistuneen matkan johdosta.

Sähke on osoitettu Neuvostoliiton presidentille Anastas Mikojanille ja siinä sanotaan:

"Meihin kaikkiin on tehnyt syvän vaikutuksen everstiluutnantti Aleksei Leonovin suoritus hänen poistuttuaan ensimmäisenä ihmisenä aluksesta ulos avaruuteen ja palattuaan takaisin hyväkuntoisena. Amerikan kansan nimissä esitän vilpittömät onnitteluni ja parhaat toivomukseni avaruuslentäjille ja tiedemiehille sekä kaikille muille, jotka vastaavat tästä ainutlaatuisesta suorituksesta."

KIINA ONNITTELI

Peking. — Puoluejohtaja Mao Tse-tung ja muut Kiinan johtajat onnittelivat sunnuntaina puoluejohtaja Leonid Breznhneviä ja muita Neuvostoliiton kommunistipuolueen ja hallituksen virkailijoita Voshod 2:n menestyksellisestä lennosta, ilmoitti uutistoimisto Uusi Kiina.

Onnittelusähkeen olivat allekirjoittaneet Kiinan kommunistipuolueen puheenjohtaja Mao Tse-tung, presidentti Liu Shao-tshi, Kiinan kansankongressin pysyvän komitean puheenjohtaja Tshu-teh ja pääministeri Tshou En-lai.

IBMC kaappaa laskukonetilauksia englantilaisilta

Lontoo. — Sunday Telegraph ilmoittaa, että englantilaisten ja amerikkalaisten firmojen välillä on syttynyt "kaupallinen sota" niistä 10 miljoonasta sterlingpunnasta, jotka Englannin yliopistolla on tarkoitus lähimpien viiden vuoden kuluessa sijoittaa elektronisten laskukoneiden suunnitteluun.

Amerikkalaiset firmat, erittäinkin International Business Machines Corporation, turvautuvat jopa kapitalistimaiden kaupankäynnissä kiellettyihin otteisiin saadakseen tilauksia.

Lehden mukaan Englannin liikemiehet valittavat sitä, että amerikkalaiset yhtiöt tarjoavat Englannin yliopistoille elektronisia laskukoneita jopa 60 prosentin alennuksella verrattuna tavallisiin markkinahintoihin, kun taas kotimaiset firmat eivät voi antaa alennusta enempää kuin 20 prosenttia. Ne menevät niinkin pitkälle, että maksavat mahdollisten ostajien matkan USA:han ja Länsi-Eurooppaan tutustumaan sinne jo asennettujen amerikkalaisten koneiden työskentelyyn.

Canadalainen sotilaslentokone mereen lähellä Puerto Ricoa; 16 sai surmansa

Halifax. — Eräs Canadan ilmavoimien Argus-mallinen suuri sukellusvenejahtaajalentokone syöksyi mereen 60 mailia pohjoiseen Puerto Ricosta tiistai-iltana sen osallistuessa sukellusvenetorjuntaharjoituksiin. Koneen matkassa olleen 16 henkilön ilmoitetaan saaneen surmansa. Viisitoista näistä henkilöistä oli Canadan ilmavoimien jäseniä ja yksi heistä siviili.

Canadalaiselta etsittävänä olevalta sukellusvene Alcidelta nähtiin leimahdus taivaanrannalla. Sukellusvene lähti viipymättä paikalle ja löysi lentokoneen jäännöksiä sekä lähetti heti avunpyynnön radioitse. Viisi Yhdysvaltain rannikkovartiostolaivaa ja lentokonetta riensi paikalle.

Eräs Yhdysvaltain laivaston puhemies sanoi, että ruumiita oli havaittu, mutta niitä ei oltu voitu nostaa vedestä siitä syystä, että paikalle oli kerääntynyt suuri määrä haikaloja. Sukellusveneeltä ilmoitettiin, että sieltä käsin oli nähty ruumiita myös veden pinnan alla yhdessä haikalojen kanssa.

Canadan laivaston hävittäjäsaattolaivat Gatineau ja Terra Nova määrättiin purjehtimaan onnettomuuspaikalle.

Lentokone oli osallistumassa Yhdysvaltain ja Canadan asevoimien yhteisiin manöövereihin.

Tämä oli ensimmäinen tämän mallinen lentokone joutumaan tällaiseen onnettomuuteen sitten niiden käyttöön ottamisen v. 1958.

— Venäjän liittotasavallan teollisuustuotannon volyymia aiotaan lisätä vuonna 1965 7,4 prosentilla.

Edustamme
SAS
Puhelin 675-5683
Ritari Agencies
MEMBER AMERICAN SOCIETY OF TRAVEL AGENTS ASTA
7 Cedar St.
SUDBURY
"Huoletonta Lomailua"

$387.90*
Non-stop jetillä edestakaisin Montrealista Skandinaviaan
- 5 tuntia nopeammin kuin potkurikoneilla.
- Ei koneen vaihtoa matkalla.
- Vierailkaa lisämaksutta useissa muissa Euroopan kaupungeissa.
- $38.90 käsirahana, loppumaksuihin aikaa jopa 24 kuukautta.

*14—21 päivän erikoismatka kesäkautena jet säästöluokassa.

Teidän ei tulisi maksaa enempää . . . eikä saada vähempää.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES SYSTEM
244 Bay St., Toronto, Ont., EMpire 2-5228
1010 St. Catharine St. W., Montreal, Que., UNiversity 1-8315
Room 203, 211 Portage Avenue, Winnipeg, Manitoba, 943-0673
(11-25)

ROMAANEJA
Maailman mestarikertojain

ALBERTO MORAVIA:
ROOMATAR
Italialaisen mestarin kuuluisimpia
402 SIVUA - HINTA SID. $4.75
Roomatar herätti aikanaan suuren kohun ja sinetoi lopullisesti kirjoittajansa kuuluisuuden. Siitä tehty filmi, Gina Lollobrigida pääosassa, on kerännyt mainetta ympäri Eurooppaa.
Uljasmuotoinen Adriana syntyi Rooman laitapuolen korttelien köyhän ompelijattaren tyttärenä. Hänen omaksumansa elämäntapa oli kaikkea muuta kuin tavaton siinä ympäristössä missä hän kasvoi. Ratkaiseva sysäys lavealle tielle voi tulla monenlaiselta taholta; Adrianalle sen antoi petollinen Gino, miljonääriperheen autonkuljettaja. Luonnonlapsen eheydellä tyttö antautuu miehelle, alkaa ommella kapioita ja ostaa säästörahoillaan kaluston heidän tulevaan asuntoonsa. Mutta Ginolla ei ole vähintäkään aikomusta perustaa toista perhettä entisensä lisäksi. Kun Adriana pääsee selville totuudesta, hänen elämänkuvansa romahtaa.

JOHN STEINBECK:
TAIPUMATON TAHTO
309 SIVUA - HINTA SID. $4.50
Järkyttävä lakkoromaani 'vihan hedelmien' kaudelta.

JOHN STEINBECK:
HYVIEN IHMISTEN JUHLA
200 SIVUA - HINTA SID. $3.25
IKIRIEMUKASTA STEINBECKIA
Cannery Row on muuan katu Kalifornian rannikkokaupungissa Montereyssä. Siellä viihtyvät ilotytöt, tyhjäntoimittajat, hökkeliasukkaat, kiinalaiset ja ennen kaikkea merkillinen tohtori. Tohtorilla on eläintieteellinen laboratorio sekä intohimo klassilliseen musiikkiin. Hän on viisas naapureittensa auttaja, he puolestaan toivovat hänelle kaikkea hyvää. Vietetään Tohtorin syntymäpäiväjuhlaa. Siinä ei rasita kankeus eikä tapojen orjuus, kun mielet ovat tulvillaan. Sellaisia juhlia ei ole ennen nähty Montereyssä, ei koko maailmassa.

SYLVI-KYLLIKKI KILPI:
SÖRNÄISTEN TYTTÖ
188 SIVUA - HINTA SID. $3.25
Ei ollut helppoa varattoman tytön päästä 'herraskaiseen' oppikouluun vuosisadan alun Helsingissä. Nuoren Sylvi Sinervon vanhemmat ja puolitusinainen sisarparvi asuivat Vallilassa ahtaissa oloissa. Vanhemmat yrittivät parhaansa mukaan auttaa lapsiaan eteenpäin elämässä ja kouluttaa heitä miltei ylivoimaisten kieltäytymysten hinnalla.
Koulussa Sylvi sai usein ja raskaasti tuntea olevansa köyhän kodin lapsi. Liikuttavasti hänen päiväkirjansa kertoo murrosikäisen sielullisista vaikeuksista hapuillessa täysikasvuisuutta kohti, koulutapauksista, ystävistä ja ujoista ensirakkauden haaveista. Kansalaissodan painostavat päivät, jolloin isät kaatuivat aatteensa puolesta ja kalpeat köyhän kaupunginosan kodeissa odottivat turhaan jokapäiväistä leipäpalaansa.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Limited
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.